

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

12^E JAARGANG

WOENSDAG 11 MEI 1927

No. 593

INHOUD.

	Blz.
Mededeelingen van de Centr. Commissie voor de Rijnvaart	426
DE JONGSTE OCTROOI-VERNIEUWING DER BELGISCHE CIRCULATIEBANK door <i>Mr. M. L. van Goudoever</i>	428
IJzer en Staal in 1926 door <i>G. S. K. Blaauw</i>	429
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Het Federal Reserve System in 1926 door <i>Dr. F. H. Repelius</i>	433
AANTEKENINGEN:	
Amerika's welvaart door <i>H. W. S.</i>	434
Indexcijfers van groothandelsprijzen.....	435
MAANDCIJFERS:	
Emissies in April 1927.....	436
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN..... 437—444	
Geldkoersen. Bankstaten. Goederenhandel.	
Wisselkoersen. Effectenbeurzen. Verkeerswezen.	

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.Algemeen Secretaris: *Mr. Q. J. Terpstra.***ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.****COMMISSIE VAN ADVIES.**

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. E. Moresco; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Rubbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra, Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: *Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.*Redacteur-Secretaris: *S. Posthuma.*Secretariaat: *Pieter de Hoohweg 122, Rotterdam.*

Telefoon Nr. 3000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruigelaanweg.*

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 6729.*

10 MEI 1927.

In den toestand van de geldmarkt kwam geen verandering; de vraag naar geld bleef nog zeer groot. De prolongatierente schommelde omstreeks 4 pCt. en voor callgeld werd meestal 4 à 4¼ pCt. betaald. Alleen voorbijgaand was er op enkele dagen iets meer aanbod, zoodat enkele posten voor 3¾ pCt. werden afgegeven. Ook het aanbod van geld voor particulier disconto bleef gering. Als regel werd 3⁷/₁₀ à 3½ pCt. genoteerd en alleen bij uitzondering konden in het laatst der week enkele posten voor 3¾ pCt. plaatsing vinden.

* * *

Zoals na de met de maandwisseling verband houdende stijging van verleden week verwacht kon worden, geeft de balans van De Nederlandsche Bank dit-

maal van een vrij belangrijken teruggang van het ope-reerend kapitaal der centrale credietinstelling blijk. Vooral de beleeningen toonen een aanzienlijke daling, zij bedragen thans f 142,2 miljoen of rond f 33 miljoen minder dan een week geleden. De post binnenlandsche wissels geeft een vermindering van f 1,4 miljoen te zien. Het renteloos voorschot aan het Rijk daalde met f 2,4 miljoen.

De goudvoorraad der Bank verminderde met een goede f 100.000. De zilvervoorraad bleef vrijwel op dezelfde hoogte. De daling van f 10,7 miljoen, die de post papier op het buitenland te zien geeft, correspondeert voor het grootste gedeelte met een gelijktijdige stijging van de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans, welke gedurende de afgelopen week van f 64,6 miljoen tot f 74,3 miljoen toenamen.

De biljettencirculatie daalde met f 37,3 miljoen. De rekening-courantsaldi blijken met f 1,9 miljoen te zijn gestegen. Het beschikbaar metaalsaldo klom met f 7,5 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt nagenoeg 52.

* * *

De wisselmarkt was weder zeer stabiel. Dollars noteerden de geheele week omstreeks 2.49%. Ponden 12.13% à 12.14 en Markten 59.20 à 21. Parijs was zelfs nog minder aan schommeling onderhevig en werd doorlopend voor 9.79 afgedaan. Alleen Madrid, Milaan en Oslo waren weder in sterke beweging. Vooral Milaan was zeer onzeker en schommelde evenals de vorige week onophoudelijk. Het slot was echter vast en belangrijk hooger.

LONDEN, 9 MEI 1927.

Grootere verschuivingen hadden plaats in de geldmarkt verleden week. Terwijl in de eerste dagen van Mei dividendgelden aan de markt toevloeden, moest Woensdag l.l. de slotbetaling op de 4 pCt. Consolidated leening geschieden, waarmede een zeer belangrijk bedrag gemoeid was. Als gevolg bleef geld de geheele week eenigszins moeielijk tot prijzen van 4 en 4½ pCt. voor namiddaggeld. De bankstaat van Donderdag wees dan ook een zeer laag cijfer voor „Other Deposits” aan als bevestiging van het feit, dat de markt geen of zeer weinig vlottend materiaal ter beschikking had.

Disconto bleef na kleine schommelingen op 3⁷/₁₀—3¹¹/₁₀ pCt. genoteerd. De tendenz is nog steeds om disconto laag te houden in de verwachting, dat de Bankrate in den loop van de eerstvolgende weken eene verdere verlaging zal ondergaan.

MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART.

VERSLAG VAN DE EERSTE ZITTING IN 1927.

De Centrale Rijnvaartcommissie heeft te Straatsburg onder voorzitterschap van den heer Jean Gout, buitengewoon gezant, van 24 Maart tot 7 April 1927 vergaderd.

De Commissie heeft een groot gedeelte van de zitting besteed aan de voortzetting der werkzaamheden, betreffende de herziening van de akte van Mannheim. De douane-aangelegenheden en meer in het bijzonder de kwestie der opslagplaatsen zijn grondig besproken. Nieuwe teksten zijn voorbereid of voorgesteld en zijn met het oog op de volgende zitting in onderzoek bij de verschillende delegaties.

Bovendien heeft de Commissie, behalve administratieve en meer interne beslissingen, beneyens de acht vonnissen, uitgesproken in rechtzaken de Rijnvaart betreffende en welke voor haar in hooger beroep waren gebracht, de volgende besluiten genomen:

IJking van Binnenvaartuigen.

De Commissie neemt kennis van de mededeelingen van den Secretaris-Generaal van den Volkenbond en van de Belgische delegatie, welke mededeelingen betrekking hebben op het gevolg geven aan de wenschen van de Commissie ten aanzien van de overeenkomst van Parijs van 27 November 1925.

Zij verzoekt de delegaties er bij hunne Regeeringen op aan te dringen dat de ratificatie van deze overeenkomst vóór den 3en Juli 1927 kan plaats hebben.

Noot van het Secretariaat: In het besluit van 14 April 1926 (zie het nummer van 9 Juni 1926, bladz. 512) heeft de Commissie den wensch uitgesproken — hiertoe geleid door redenen van practischen aard — dat de datum van 1 October 1926, genoemd in artikel 7 van de overeenkomst van Parijs, wordt vervangen door den datum van 1 October 1927 en had het wenschelijk geacht, dat Duitschland, België, Frankrijk, Nederland en Zwitserland zoo spoedig mogelijk en gelijktijdig de overeenkomst van Parijs bekrachtigen en eveneens gelijktijdig de administratieve bepalingen, noodzakelijk voor de inwerkingtreding van genoemde overeenkomst, afkondigen.

Bouw van een Brug bij Neuwied.

De Commissie besluit:

1e De plaats van de pijlers, zooals die is aangegeven op het plan op 1/5000 geeft tot geen bedenkingen ten opzichte van de scheepvaart en vlotvaart aanleiding;

2e Een definitief oordeel over het geheele ontwerp uit te spreken, als meer gedetailleerde inlichtingen over de andere onderdeelen van het ontwerp zijn ingediend, en neemt kennis van

de verklaring der Deutsche delegatie, dat meer gedetailleerde inlichtingen zoo spoedig mogelijk verstrekt zullen worden.

Wijzigingen van het Jaarverslag. Statistieken.

De Commissie bevestigt het besluit van 26 November 1926 en besluit de aangelegenheid, welke uitgesteld is tot de eerste zitting van 1928, op de dagorder te behouden (zie ook het nummer van 15 December 1926 bladz. 1098).

Datum van de volgende Zitting.

De volgende zitting zal den 7en November 1927 om 5 uur aanvangen.

VERSLAG VAN HET BUREAU OVER DE WERKZAAMHEDEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE IN HET JAAR 1927.

De Centrale Rijnvaartcommissie heeft in 1926 twee zittingen gehouden, in April en in November.

Samenstelling van de Commissie:

De samenstelling van de Commissie heeft in 1926 de volgende wijziging ondergaan:

De heer Berninger, die zijn ontslag ingediend had, is vervangen door den heer Herrenschmidt.

Aan het eind van 1926 was de Centrale Commissie dus als volgt samengesteld:

President: de Hr. Jean Gout.

Het Rijk en de Deutsche Oeverstaten:

de H.H. Seeliger (gedelegeerde voor Beijeren),

Peters (gedelegeerde voor Pruissen),

Fuchs (gedelegeerde voor Baden),

Kranzbühler (gedelegeerde voor Hessen),

Greuling, adjunct-gedelegeerde.

België: de H.H. Brunet, de Visser.

Frankrijk: de H.H. Mahieu, Silvain Dreyfus, Fromageot, Herrenschmidt.

Engeland: de H.H. Baldwin, Sir Cecil Hurst.

Italië: de H.H. Rossetti, Sinigaglia.

Nederland: de H.H. Jonkheer van Eysinga, Kröller, Schlingemann.

Zwitserland: de H.H. Herold, Vallotton.

Het Secretariaat is als volgt samengesteld:

Secretaris-Generaal: de Hr. Hostie (Belg).

Adjunct-Secretaris-Generaal: de Hr. Charguéraud Hartmann (Franschman).

Leden van het Secretariaat: de H.H. de l'Espinasse (Hollander) en Gerlach (Duitscher).

Scheepvaartinspecteurs zijn:

voor het Zwitsersche district: de Hr. Moor, „Kantouingenieur“, te Bazél,

voor het district IA: de Hr. Peltier, „Ingénieur des Ponts et Chaussées“, te Straatsburg,

voor het district IB: de Hr. Baer, „Oberbaurat“, te Mannheim,

voor het district II: de Hr. Häusel, „Oberbaurat“ te Mainz,

voor het district III: de Hr. Degener, „Ober- und Geheimer Baurat“ te Koblenz,

voor het district IV: Jonkheer Dittlinger, te 's-Gravenhage.

Herziening van de Akte van Mannheim.

De werkzaamheden betreffende de herziening van de akte van Mannheim, welke gedurende beide zittingen voortgezet zijn, hebben uitsluitend betrekking gehad op de douane-aangelegenheden.

De Commissie heeft aan een daarvoor ingesteld Comité opgedragen het onderzoek in deze kwestie voor te bereiden. Dit Comité is als volgt samengesteld:

President: de Hr. Baldwin, Lid v. d. Centrale Commissie voor Engeland.

Leden:

voor het Rijk en de Deutsche Oeverstaten: de Hr. Zweck,

voor België: de Hr. van der Cruyssen,

voor Frankrijk: de Hr. Steil,

voor Nederland: de Hr. Meyers,

voor Zwitserland: de Hr. Häusermann.

Het Comité is zijn werkzaamheden in het voorjaar van 1927 te Straatsburg begonnen.

Na een onderbreking van twee jaar, door verschillende omstandigheden veroorzaakt, heeft het Comité zijn werkzaamheden in 1926 hervat en door tijdens het afgelopen jaar vier keer te vergaderen is zijn taak belangrijk gevorderd. Het Comité is in Maart te Keulen en in April te Straatsburg bijeengekomen. In September zijn de voornaamste douanekantoren en vrije entrepots, welke voor de Rijnvaart van Antwerpen, Rotterdam en Amsterdam naar Bazél van belang zijn, bezocht en op die reis heeft het Comité het oordeel der belanghebbenden bij de Rijnvaart ingewonnen. Ten slotte is laatstelijk nog in November te Straatsburg vergaderd.

Betrekkingen met andere internationale lichamen.

De Commissie heeft zich voortdurend op de hoogte gehouden van de werkzaamheden van de Verkeerscommissie van den Volkenbond.

Rapport Hines.

a) Concurrentie der spoorwegen.

In Januari 1926 heeft de sub-commissie van binnenscheepvaart van de Verkeerscommissie van den Volkenbond het wenschelijk geacht een gemengd Comité samen te stellen voor een grondig onderzoek van deze aangelegenheid; de samenstelling van dit Comité zou in overleg met de voorzitters der twee belanghebbende sub-commissies (binnenscheepvaart en spoorwegen) geschieden. In de April-zitting van 1926 van de Centrale Commissie werd op verzoek van een delegatie besloten deze aangelegenheid niet dadelijk te bespreken, zooals in de winter-zitting van 1925 was voorzien, maar de kwestie op de dagorder van iedere zitting te behouden om eerst dan in behandeling te nemen als de voortgang der werkzaamheden van bovengenoemd gemengd Comité een bespreking van nut zou doen zijn. In de 9e zitting van de Verkeerscommissie (Juli 1926) werd vastgesteld, dat de twee belanghebbende sub-commissies tot overeenstemming waren gekomen ten aanzien van de samenstelling van het gemengde Comité.

Dit Comité, bestaande uit de H.H. Heckscher (President), Eberhardt en Dillon, vergaderde voor de eerste keer te Genève den 30en September 1926 en besloot zijn arbeid aan te vangen met het verzamelen van een zoo volledig mogelijke documentatie. In de November-zitting was de Centrale

Commissie van oordeel, dat de stand van werkzaamheden van het Comité haar nog niet in staat stelde over deze gelegenheid een oordeel uit te spreken.

b) De Fransche surtaax.

Ook hier, in tegenstelling met wat vroeger voorzien was, is het wezen van de zaak in 1926 niet besproken.

De sub-commissie voor binnenscheepvaart van haar kant heeft besloten eerst het advies van de Centrale Commissie over dit gedeelte van het rapport-Hines in te winnen (de vergadering waarin dit besluit werd genomen had in Januari 1926 plaats).

c) Douaneloosden, „Begleitschein” en Vrachtlijst.

In de zitting van April 1926 werd vastgesteld, dat deze kwesties geheel in het kader der werkzaamheden van de herziening vielen en dat er dus alle reden was een ander ter gelegenheid van de werkzaamheden van de sub-commissie voor de douane-aangelegenheden, te bespreken (zie ook hierboven).

Privaat Binnenscheepvaartrecht.

De sub-commissie voor de binnenscheepvaart van de Verkeerscommissie heeft een Comité opgedragen de mogelijkheid te onderzoeken van een Europeesche uitbreiding van de unificatie in deze materie; dit Comité heeft in 1926 twee maal vergaderd: te Straatsburg (in de localiteiten der Centrale Commissie) en te Hamburg. De betrekkingen tusschen dit Comité en het privaatrecht-Comité van de Centrale Commissie zijn door den heer Rossetti, President van het Comité v. d. Centrale Commissie, verzekerd.

De werkzaamheden van het laatstgenoemde Comité als grondslag nemende, heeft het Comité van den Volkenbond besloten allereerst zijn aandacht aan de kwesties betreffende de nationaliteit, de immatriculatie, den eigendom, de hypothecken, de privilegiën en de aanvaring te wijden. Vraaglijsten, bestemd om de documentatie uit te breiden tot het geheele stelsel der Europeesche wetgevingen, zijn rondgezonden. Bovendien zijn voorloopige rapporten over al deze kwesties ingediend en heeft het rapport betreffende de nationaliteit reeds het onderwerp uitgemaakt van grondige besprekingen.

Ten slotte heeft het Comité, met toestemming van de sub-commissie voor de binnenscheepvaart, besloten zich, in samenwerking met het Internationale Arbeidsbureau, eveneens bezig te houden met het uitgebreide gebied der sociale wetgeving, echter alleen in het kader van de ontvangen algemeene opdracht, d.w.z. in verband met eventuele wetsconflicten en met de mogelijkheid van een unificatie. Er is dan ook voor deze materie een gedetailleerde vragenlijst bewerkt en zal deze documentatie door tusschenkomst van het Internationaal Arbeidsbureau verzameld worden.

IJking.

De resultaten van de Europeesche Conferentie hebben het onderwerp uitgemaakt van een onderzoek van het IJkingcomité van de Centrale Commissie. Te dien doeleinde is het Comité in Maart 1926 in Parijs bijeengekomen en heeft een rapport bij de Centrale Commissie ingediend. Naar aanleiding van de besprekingen van dat rapport in de April-zitting van de Centrale Commissie heeft deze zich tot den Volkenbond gewend om den datum van 1 October 1926, datum waarop, behoudens de uitzonderingen voorzien in de overeenkomst zelf, de nieuwe certificaten, om internationaal erkend te kunnen worden, niet meer volgens de oude methode mogen worden opgesteld, te verschuiven op 1 October 1927. Dit, op grond van practische redenen gebaseerde voorstel heeft den Secretaris-Generaal van den Volkenbond aanleiding gegeven tot een uitwisseling van nota's met de Staten die de overeenkomst onderteekend hadden. Deze hebben zich met de wijziging accoord verklaard.

Verder heeft de Centrale Commissie besproken, wat er zou moeten geschieden met de ijkingsovereenkomst van 1898, gesloten te Brussel, tusschen de Oeverstaten van den Rijn en de waterwegen, welke in verbinding met den Rijn staan, overeenkomst, waaraan de Centrale Commissie Zwitserland wilde doen deelnemen en welke in het vervolg door de Europeesche overeenkomst vervangen zou worden. Het was van belang, ten einde de eenheid van het stelsel in de landen van het Rijngebied te behouden, zich bezig te houden met de voorwaarden, waaronder de overgang van het door de oude overeenkomst vastgestelde stelsel naar het door de nieuwe overeenkomst vastgestelde stelsel zou plaats hebben. De Centrale Commissie besloot de aandacht van de belanghebbende Staten te trekken op de voordeelen van een gelijktijdige ratificatie van de Parijsche overeenkomst door Duitschland, België, Frankrijk, Neder-

land en Zwitserland, evenals de gelijktijdige afkondiging in deze landen der administratieve bepalingen, noodzakelijk voor het in werking treden van de overeenkomst. Zich baseerend op dit voorstel, heeft de Belgische Regeering het initiatief genomen tot de onderteekening van twee verklaringen, de eerste betrekking hebbende op de erkenning, gedurende vijf jaar, van de certificaten door Zwitserland verstrekt, als zijnde gelijkwaardig met de certificaten, verstrekt in uitvoering van de overeenkomst van Brussel, de andere verklaring, betrekking hebbende op de gelijktijdige ratificatie, door de vijf Staten, van de overeenkomst van 27 November 1925 en de opheffing van de overeenkomst van 4 Februari 1898.

Ten slotte heeft men zich nog moeten bezighouden met de bestemming van de technische reglementen, welke de Centrale Commissie had aangenomen voor den Rijn in uitvoering van de overeenkomst van 1898.

Er werd besloten:

1o. dat deze reglementen, evenals de in enkele Staten met dergelijken inhoud bestaande reglementen, zes maanden na het in de bovengenoemde landen in werking treden van de overeenkomst van Parijs, hunne geldigheid, voor zoover het op den Rijn varende vaartuigen betreft, zouden verliezen en dat de bijlage aan de overeenkomst van Parijs, welke geen nadere technische bepalingen behoeft, de op het oogenblik geldende teksten zou vervangen, en

2o. dat de Staten, behalve de administratieve bepalingen, de noodige technische instructies zouden uitvaardigen, die voor een juiste toepassing noodig zouden blijken en deze bepalingen en instructies te zijner tijd aan de Centrale Commissie zullen mededeelen.

Binnenscheepvaartstatistiek.

Daar het Comité, ingesteld door de „Association internationale permanente des congrès de navigation” zijn taak in Februari 1926 beëindigd had, was de Centrale Commissie van oordeel, dat het oogenblik gekomen was om het vraagstuk der verbetering en der unificatie van de Rijnstatistiek, te bespreken.

Te dien doeleinde heeft een eerste vergadering van het jaarverslag-comité, bijgestaan door deskundigen op statistisch gebied, te Bazel in Juli 1926 plaats gehad. Deze vergadering hebben bijgewoond:

de H.H. Kranzbühler, President,

van Eysinga, bijgestaan door de H.H. Claessens en

Kikkert,

Peters, Koenigs en Teubert,

Millot,

Buser en Ney,

Hostie, de l'Espinasse en Gerlach.

Op deze vergadering, waar de kwestie het onderwerp is geweest van een algemeene bespreking — welke heeft doen uitkomen, dat de aangelegenheid zeer belangrijk en van grooten omvang is — besloot men aan een beperkt comité van drie deskundigen een grondig onderzoek in deze materie op te dragen.

Dit technisch Comité (samengesteld uit de H.H. Claessens, Millot en Teubert en bijgestaan door den Secretaris-Generaal, den heer Hostie) heeft begin October in Keulen vergaderd. In groote mate is rekening gehouden met de werkzaamheden van het Comité van de „Association internationale permanente des congrès de navigation”. De conclusies van het technisch Comité, dat nog een tweede zitting te Straatsburg in November 1926 heeft gehouden, zijn ingediend bij het jaarverslag-comité ter gelegenheid van een tweede vergadering van dat Comité, eveneens te Straatsburg, tegen eind November en waaraan de leden van bovengenoemd technisch Comité benevens de overige deskundigen op statistisch gebied deelgenomen hebben. De conclusies van het technisch Comité zijn als volgt samen te vatten:

I. Het is wenschelijk om een gemeenschappelijke goederenlijst voor de statistieken aan te nemen en zoo algemeen mogelijk door te voeren. De door het Comité uitgewerkte goederenlijst kan voor enkele waterwegen vervangen worden door een indeeling der goederen in twaalf groepen.

II. Het is wenschelijk het verkeer in economische, internationaal erkende districten in te deelen.

III. Het is wenschelijk, dat de inlichtingen, welke als basis moeten dienen voor de samenstelling der statistieken, door middel van aangiften in de loshaven, worden gegeven.

Na een grondige gedachtenwisseling heeft het jaarverslag-comité getracht om, zich daarbij in 't algemeen op de gelachten en de voorstellen van het technisch Comité baseerend, vast te leggen en nader te bepalen in hoeverre de voorgestelde verbeteringen reeds dadelijk verwezenlijkt zouden kunnen worden en welke tijdruimten te voorzien zouden zijn om de opeenvolgende invoering van de genoemde verbeterin-

gen te verwezenlijken. Het jaarverslag-comité heeft bovendien besloten om de processen-verbaal (met bijlagen) der vier hierboven vermelde vergaderingen ter kennis van de Centrale Commissie te brengen, terwijl terzelfdertijd aan de Commissie voorgesteld werd het volgende besluit te nemen:

„De Centrale Commissie heeft kennis genomen van de processen-verbaal van het technisch-Comité van den 7en, 8en en 9en October 1926 te Keulen, evenals van de processen-verbaal van het Comité voor het jaarverslag.

Zij is van oordeel, dat de in deze processen-verbaal en in het rapport van den Secretaris-Generaal gedane voorstellen en aanwijzingen de te volgen richting aangeven, om trapsgewijze tot de gewenschte unificatie der statistieken te komen en dat de hierbovenvermelde documenten de voornaamste gegevens bevatten om tot een oplossing dezer kwestie te geraken.

Zij verzoekt de delegaties der belanghebbende Staten hunne Regeeringen een onderzoek van deze aangelegenheid aan te bevelen, met verzoek het resultaat van dit onderzoek zoo mogelijk vóór de voorjaarszitting van 1927 mede te deelen.

Zij besluit hare protocollen, de processen-verbaal van het jaarverslag-Comité en van het technisch Comité, evenals het rapport van den Secretaris-Generaal aan de Verkeerscommissie van den Volkenbond te doen toekomen, opdat met dezen arbeid rekening kan gehouden worden tijdens de besprekingen over de eventuele unificatie der goederen-statistieken.

Dit besluit is door de Centrale Commissie in de zitting van 27 November 1926 aangenomen. De daarin genoemde voorstellen zijn op het oogenblik bij de belanghebbende Regeeringen in onderzoek.

De Centrale Commissie was uitgenoodigd om zich „ad audiendum” bij de internationale zerecht-conferentie, welke in April 1926 te Brussel heeft plaats gehad, te doen vertegenwoordigen.

De Commissie heeft deelgenomen aan de internationale tentoonstelling van binnenscheepvaart en exploitatie van waterkracht, welke te Bazel van 1 Juli tot 15 September 1926 is gehouden en heeft de tentoonstelling, op uitnodiging van het Canton Bazel-stad op den 19en en 20en Juli bezocht.

Ten slotte heeft de heer Rossetti de Commissie op het scheepvaartcongres te Caïro vertegenwoordigd (December 1926).

(Wordt vervolgd).

DE JONGSTE OCTROOI-VERNIEUWING DER BELGISCHE CIRCULATIEBANK.

De herziening van het octrooi der Banque Nationale de Belgique in het vorige jaar maakt een integreerend deel uit van de groote financiële herziening, die ter stabilisatie van de goudwaarde van den franc in dat jaar bij onze zuidelijke naburen heeft plaats-gegrepen. Over de stabilisatie zelve wensch ik hier niet te spreken. De voorwaarden, waarop zij tot stand kwam, mag ik als bekend veronderstellen. Het is alleen over de veranderingen in het octrooi, die naar aanleiding van de stabilisatie plaats vonden, dat ik enkele opmerkingen wensch te maken.

De herziening laat de hoofdtrekken van het octrooi, zooals wij zoo dadelijk zullen zien, ongewijzigd. Zij beoogt alleen grootere zekerheid van het Belgische bankbiljet, meerdere onafhankelijkheid van de Bank tegenover den Staat en inniger contact van de Bank met handel, industrie en landbouw.

Volgens het bestaande octrooi was een metaaldekking van een derde der opeisbare schulden voldoende. Die opeisbare schulden zijn dan net als bij ons de circuleerende bankbiljetten, de creditsaldi en de bankassignaties, in België „accréditifs” genoemd. Goud en zilver konden als dekking dienst doen.

Bij het nieuwe octrooi is een dekking van 40 percent in goud of in het buitenland in goud betaalbare deviezen voorgeschreven, waarvan echter ten minste 30 percent in goud moet zijn. Het zilver zal dus voortaan als metaaldekking geen dienst meer mogen doen. Het onder het oude octrooi aanwezige zilver-materiaal is den 25 October 1926 aan den Staat tegen de waarde van het metaal overgedragen, ten einde de regeering

in staat te stellen daaruit zilveren munt te slaan. Het goud komt op de balans van 25 October 1926 — de laatste door de algemeene vergadering volgens het oude octrooi vastgesteld — met een bedrag van rond 274 miljoen francs voor. Volgens de weekstaten van Maart 1927 is de goudschat tot 600 miljoen Belga's of 3000 miljoen francs opgevoerd. Dit groote verschil is te verklaren uit de groote aankopen sedert dien tijd door de Bank gedaan, daartoe in staat gesteld door de aflossingen van den Staat, maar ook uit de herschatting van het vóóroorlogsche goud, dat niettegenstaande de daling van den franc steeds voor dezelfde waarde op de balans was blijven staan.

Ook onder het oude octrooi was de Bank gewoon een vrij aanzienlijke buitenlandsche wisselportefeuille aan te houden. Het geheele jaar 1926 door vermelden de balansen een bedrag van dertig miljoen francs. De onveranderlijkheid van het bedrag doet meer aan een buitenlandsch saldo, waarover het geheele jaar niet is beschikt, dan aan een wisselportefeuille denken.

Volgens het nieuwe octrooi zullen deviezen als dekking dienst mogen doen. De Bank is uitdrukkelijk bevoegd verklaard haar wisselportefeuille in den vreemde ter verkrijging dier deviezen in disconto te geven. Blijkens de onder het nieuwe octrooi gepubliceerde weekbalansen komen de buitenlandsche deviezen voor meer dan 400 miljoen Belga's of 2000 miljoen francs daarop voor.

Hiermede en met haar goudschat hoopt de Bank, die door de regeering met de uitvoering der stabilisatie-maatregelen is belast, met succes den Belgischen franc op peil te kunnen houden.

Het aan den Minister toekomende recht om in bepaalde gevallen de metaaldekking beneden het wettelijke maximum te doen dalen is hem door het nieuwe octrooi ontnomen.

Thans de wijze, waarop het nieuwe octrooi de Bank in staat stelt front tegenover den Staat te maken.

Krachtens artikel 23 van het oude octrooi, zooals het door de wet van 24 October 1918 was gewijzigd, mocht de Bank aan den Staat een buitengewoon blanco-crediet van 5,8 milliard francs toestaan, waarvoor de Staat haar schatkistpapier in disconto gaf. De regeering had dat crediet noodig voor het intrekken van het Deutsche bankpapier, dat toen altijd nog in België in omloop was.

Met de gelden der Morganleening en de meerwaarde van het opnieuw geschatte goud, die de Staat zich had voorbehouden, verminderde hij zijn schuld bij de Bank tot twee milliard francs of 400 miljoen Belga's, voor welk bedrag hij op het oogenblik nog debet staat en verbond hij zich dit restant geleidelijk door tusschenkomst van het inmiddels opgerichte amortisatiefonds te delgen.

Onder het nieuwe octrooi zal de Bank, behalve voor dit buitengewone crediet, voortaan voor niet meer dan 100 miljoen francs schatkistpapier van den Staat in portefeuille mogen hebben, d.w.z. den Staat voor niet meer dan 100 miljoen francs blanco crediet mogen verlenen. Door deze bepaling en door het uit het oude octrooi overgenomen verbod om meer Belgische staatschuld aan te koopen, dan het kapitaal en de reserve bedragen, meent de Bank tegenover den Staat voldoende front te kunnen maken.

Derden blijven natuurlijk vrij Belgische Staatschuld te beleenen. Onder het oude octrooi was uitsluitend „Schuld” door België uitgegeven of gewaarborgd als onderpand van beleening toegelaten. Volgens het nieuwe octrooi is hier eenige uitbreiding aan gegeven. Voortaan mogen ook Belgische koloniale staatsobligatiën, preferente Belgische spoorwegaandeelen en Luxemburgsche staatsschuld in beleening worden gegeven. Ook na deze uitbreiding blijft het beleenbare onderpand nog binnen zeer enge grenzen beperkt.

Meerdere uitbreiding van de beleeningsoperatiën, zooals wij dat bij de Nederlandsche Bank kennen,

acht men daar niet gewenscht. Dit blijkt o.a. ook uit de uit het oude octrooi overgenomen bepaling, dat de beleeningen voor niet langer dan vier maanden mogen worden gesloten en niet meer dan eens geprolongeerd kunnen worden, tenzij met speciale toestemming der directie.

Men wenscht boven alles de liquiditeit der beleeningen hoog te houden, in welk beginsel het nieuwe octrooi geen verandering brengt. Ditzelfde geldt voor de disconteerings, ook daar geen verandering. De wisselportefeuille mag uitsluitend bestaan uit handelswissels, al of niet geaccepteerd, maar zuivere handelsdaden ten grondslag hebbende, die uitdrukkelijk in het octrooi worden opgesomd. Het hier te lande welig tierende creditpapier, dat blijkens de jaarverslagen der Nederlandsche Bank nagenoeg het eenig bestanddeel harer wisselportefeuille uitmaakt, vindt bij de Banque Nationale geen plaats. Het moet daar alles handelspapier zijn, dat binnen ten hoogste honderd dagen afloopt. Het hier meermalen verlenen op den vervaldag van het creditpapier komt daar niet voor. Dat niet alles prima handelspapier is, blijkt uit het groote aantal protesten, dat in het afgelopen jaar ongeveer 10 pCt. van het bedrag bedroeg.

Het onderpand rekening-courant, dat volgens het oude octrooi evenals bij beleening uitsluitend tot Belgische staatsfondsen was beperkt, is door het nieuwe octrooi op dezelfde wijze als bij beleening uitgebreid. Voorts is de directie voortaan vrij de voorwaarden van rekening-courant en beleening naar eigen goedvinden te regelen zonder den Minister van Financiën daarin te kennen. Het recht van den Minister om het besluit van de Directie te vernietigen is hem bij het nieuwe octrooi ontnomen.

De Belgische circulatiebank is voortdurend op uitbreiding van het rekening-courant- en daaruit volgende inkrimping van het biljettenverkeer, bedacht. In het afgelopen jaar gaf zij op 30 plaatsen gelegenheid tot clearing. In Brussel namen 39, in Antwerpen 24 personen en firma's aan de clearing deel. Het minimum aantal deelnemers op eenige plaats bedroeg 5. Het verkeer is dus veel uitgebreider, dan bij onze circulatiebank, waar slechts drie plaatsen, Amsterdam, Rotterdam en den Haag voor de clearing zijn aangewezen.

De duur der vennootschap is tot 31 December 1952 verlengd.

Het kapitaal is van 50 op 200 miljoen francs gebracht, verdeeld in 200.000 aandelen van 1000 francs. Deze verhooging hield verband met de nieuwe waarde van den franc en de uitbreiding van den werkkring der Bank. Aan iederen ouden aandeelhouder werden 2 aandelen cadeau gegeven, waartegenover het onroerend goed met 50 miljoen francs verhoogd en een gelijk bedrag uit de reserve werd geput. De resterende 50.000 aandelen werden bij openbare inschrijving verkocht.

In het winstaandeel van den Staat is eveneens verandering gekomen. Tot nog toe genoot de Staat in de eerste plaats een vierde percent per semester van het bedrag, dat gemiddeld boven de 275 miljoen francs aan biljetten in omloop was. Deze bepaling nog dateerende uit een tijd, waarin men meende, dat daarmede een heilzame rem aan de biljettenuitgifte werd aangelegd, is onder het nieuwe octrooi weggefallen. De van haar verwachte uitwerking was achterwege gebleven. Het gemiddeld biljettenverkeer was in de laatste jaren altijd ver boven het hierboven genoemde maximum uitgegaan.

Voorts kreeg de Staat onder het oude octrooi al wat door de Bank aan beleening en disconto boven de 3½ pCt. werd verdiend. Deze zeer lucratieve bepaling is in het nieuwe octrooi behouden.

Ten slotte kreeg de Staat 25 pCt. van de resterende winst, nadat eerst aan de aandeelhouders 4 pCt. was uitgekeerd. De nieuwe regeling garandeert den aandeelhouders 6 pCt., bedenkt uit de rest reserve en

personeel en kent van het dan nog resterende 3/5 aan den Staat en 2/5 aan de aandeelhouders toe.

Volgens het jongste jaarverslag is deze winstregeeling in het voordeel van den Staat.

Van de weldadigheid, die de Directie jaarlijks uit een bepaald deel van de winst mocht betrachten, wordt onder het nieuwe octrooi niet meer gesproken. In 1926 werd niet meer dan het bescheiden bedrag van 8000 francs daaraan besteed.

Het aandeel directeuren is onder het nieuwe octrooi verminderd. In plaats van den gouverneur en zes directeuren zullen er voortaan slechts een gouverneur en drie directeuren zijn. Daarentegen zullen hun worden toegevoegd negen regenten, die met den gouverneur en de directeuren le conseil de régence vormen. Dit conseil vergadert ten minste eenmaal per week, stelt den rentevoet vast, benoemt en ontslaat alle ambtenaren, bepaalt hun traktement, en beslist in alle zaken, waarvan de beslissing niet aan de directie is opgedragen. Het dagelijksch bestuur, de behandeling der verzoeken om toelating als discontant en beleener, de contrôle op de verschillende kantoren berust bij directeuren.

Bovengenoemde regenten worden door de algemeene vergadering van aandeelhouders gekozen voor drie jaren uit vooraanstaande personen op het gebied van handel, nijverheid en bankwezen. Zij genieten geen salaris, maar ontvangen slechts een presentiegeld en restitutie van reiskosten.

Men hoopt door deze uitbreiding de economische en maatschappelijke belangen van het rijk beter te leeren kennen en beter te kunnen dienen.

Het nieuwe octrooi noemt den Belga niet. De aandelen zijn in francs uitgetrokken. De coupures der biljetten worden in het octrooi in het geheel niet genoemd. De vaststelling daarvan is overgelaten aan de Regeering na overleg met de Bank, zooals ook reeds in het oude octrooi was voorgeschreven.

De bestaande coupures waren tot dusver 1000, 500, 100, 50, 20, 5 en 1 francs. Van de laatste coupure, die blijkbaar niet meer wordt aangemaakt, zijn nog slechts enkele exemplaren in omloop, terwijl de coupures van 20 en 5 francs zullen worden ingetrokken, zoodra de Staat voldoende zilveren munt in omloop zal hebben gebracht.

Blijkens het jongste jaarverslag zijn er onlangs biljetten van 500 francs, waarop ook de waarde in Belga's voorkomt, door de Bank uitgegeven.

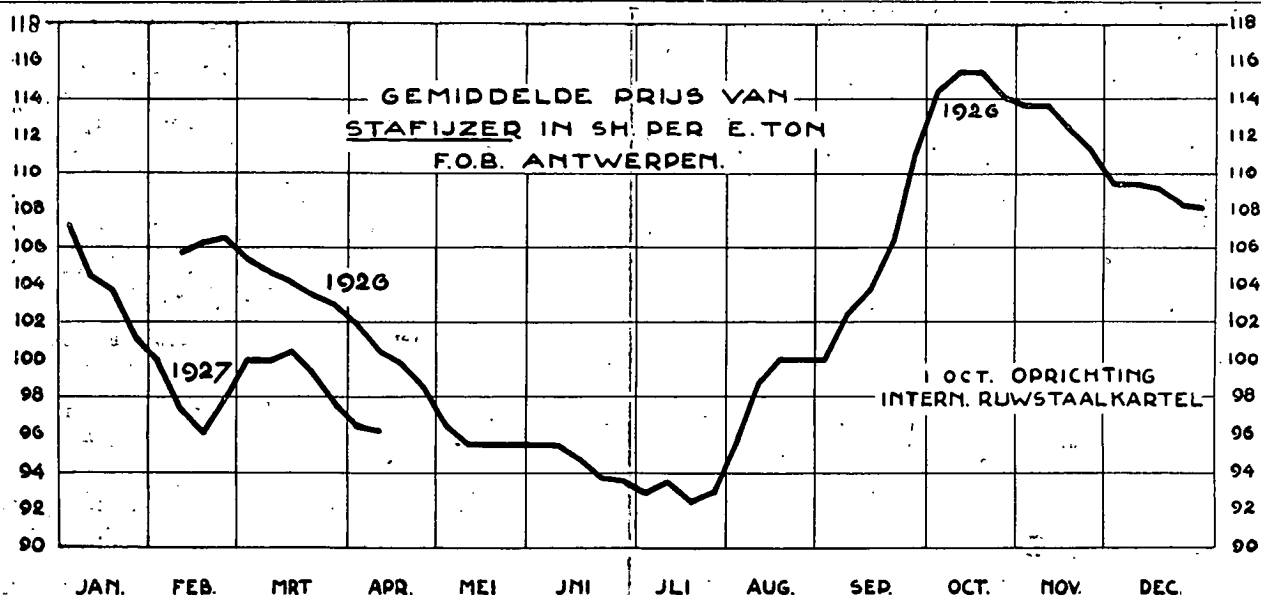
Onder het nieuwe octrooi eindelijk zullen de bankbiljetten desverlangd in goud worden uitbetaald, doch deze uitbetaling zal slechts kunnen geschieden op de wijze, vastgesteld in het stabilisatie-besluit van 25 October 1926, waarbij de koers van inwisseling op 175 francs per pond sterling is vastgesteld, wat op een waardeverhouding van papieren tot gouden franc van 25 : 175 of 1 : 7 neerkomt.

M. L. VAN GOUDOEVER.

Utrecht, April 1927.

IJZER EN STAAL IN 1926.

Terwijl het jaar 1925 nog geheel in het teeken stond van de na-oorlogscrisis, deden zich in 1926 verschillende belangrijke gebeurtenissen voor, die het begin betekenden van eene nieuwe ontwikkelingsperiode. Dit geldt in de eerste plaats voor Duitschland. Daar toch zochten een viertal groote concerns der ijzer- en staalindustrie het middel tot overwinning van den crisis, ontstaan na de stabilisatie van de muntheid, in concentratie, dit door oprichting der Vereinigte Stahlwerke A.-G., waarin zij per 1 April 1926 hunne bedrijven inbrachten. Deze trust, welke een zeer belangrijk deel der Duitse ijzer-, staal- en kolenproductie beheerscht, wist zich aanzienlijke credieten te verschaffen, voor een groot deel op de Amerikaansche geldmarkt en zette zich tot „rationaliseering” der productie, zooals hieronder zal blijken, met gunstige resultaten. Van groote betekenis voor de Duitse

ijzer- en staalindustrie was verder de afsluiting in Sept./Oct. van eenige private verdragen met de Fransche en Luxemburgsche producenten, betreffende den invoer van ijzer en staal, ten gevolge waarvan zij praktisch de binnenlandsche markt volledig in handen kreeg.

De oprichting van het Internationale Ruwstaalkartel op 1 October, met het doel door reglementeering der productie het prijsniveau op de wereldmarkt te verbeteren, kan eveneens als een succes voor de Duitse montaanindustrie beschouwd worden; zij was het immers, die hiertoe reeds in 1925 het initiatief nam.¹⁾ Intusschen bracht het kartel niet de verwachte uitkomsten, zooals vroeger in dit blad uitvoerig werd uiteengezet.²⁾ Doch reeds heeft de niet uit te putten Duitse energie hare schouders onder een nieuwe taak gezet en zij tracht de organisatie van het kartel uit te bouwen tot rechtstreeksche bemoeienissen met de prijzen. Thans staat de oprichting van internationale prijskartels voor de afzonderlijke staalproducten op het programma.

Werd het beeld van de markt door dit alles in 1926 geheel gewijzigd, een derde factor van groote betekenis was het feit, dat in de laatste maanden van dit jaar aan de voortschrijding der depreciatie van het betaalmiddel in België zoowel als in Frankrijk een einde kwam. In België werd de franc in October gestabiliseerd en hoewel een wettelijke stabilisatie in Frankrijk nog uitbleef, is hier sedert December de koers van den franc vrijwel vast gebleven.

Hoewel in hare gevolgen van niet-blijvend aard en als zoodanig onderscheiden van wat hierboven genoemd werd, oefende de staking der mijnwerkers in Engeland grooten invloed uit op het verloop van de markt in 1926. Beroofd van een harer grondstoffen: de cokes, was de Engelsche ijzer- en staalindustrie voor een groot deel van het jaar tot bijna geheele werkloosheid gedoemd. In normale tijden voert Engeland reeds belangrijke hoeveelheden ijzer en staal van het Continent in, voor het grootste gedeelte halfabrikaten ter verwerking tot walsproducten en bij gebreke van de nationale productie werd deze import belangrijk opgevoerd. Dientengevolge nam de vraag naar ijzer en staal op het vasteland toe. Indirect profiteerde verder de Duitse ijzer- en staalindustrie van de staking, omdat door de stijgende vraag naar Duitse kolen een opleving in den mijnbouw ontstond en daarmee een algemeen gunstige conjunctuur.

Eerst in de tweede helft van het jaar echter manifesteerde een en ander zich in een opleving op de we-

reldmarkt van ijzer en staal. In de eerste helft van 1926 zakten de staalprijzen tot een niveau, dat slechts weinig hooger was dan dat van vóór den oorlog. Door beperkte vraag op de binnenlandsche markt op export aangewezen, kampte de Duitse industrie met de Fransche en Belgische om de schaarsche orders op de wereldmarkt.

Ruwijzer had een betere markt; in het begin van het jaar liepen de prijzen eenigszins op en terwijl de prijslijn voor stafijzer (zie grafiek) zich tot Juli benedenwaarts bewoog, bleef ruwijzer vast.

In de tweede helft van het jaar begon de Engelsche vraag naar staal toe te nemen en naderden de plannen tot oprichting van het Internationale Staalkartel hunne verwezenlijking. Gezien het doel vreesde de consumptie hiervan eene blijvende verhooging der staalprijzen; zij zocht zich tijdig te dekken en hiermede waren de factoren aanwezig voor de steil oplopende prijsbeweging, welke de staalprijzen van Augustus af te zien gaven. Ook de ruwijzerprijzen liepen op, niet zoo steil als de staalprijzen, doch hier werd het hoogtepunt eerst in December bereikt, in tegenstelling met wat bij staal het geval was. Reeds in October toch zette eene nieuwe baisse der staalprijzen in, voornamelijk veroorzaakt door verwachtingen van een spoedig einde der Engelsche staking en de daarmee gepaard gaande terughoudendheid der koopers. Deze politiek is tot nu toe karakteristiek gebleven voor de afnemers in Engeland. Hier zijn de cokesprijzen slechts langzaam gedaald; momenteel zijn zij nog verscheidene shillings hooger dan vóór de staking en de verbruikers van ijzer en staal — gehoord de argumenten der mijnbouwindustrieelen vóór de staking begon en gezien den uitslag van deze — kunnen de hoogere prijzen niet billijken en koopen mondjesmaat. Op deze wijze oefenen zij een druk uit op de ijzer- en staalprijzen, waardoor de producenten op hun beurt weer genoodzaakt zijn te trachten lagere cokesprijzen te verkrijgen. Aangezien de export naar Engeland een belangrijke factor is op de markt van het vasteland, zal het duidelijk zijn, dat ook daar de prijzen moesten dalen. Hiertoe heeft bovendien medegewerkt het feit, dat de Fransche producenten, die in verband met de deflatie-crisis in het binnenland hun afzet zagen afnemen, zich nog meer dan anders op den export moesten werpen.

Men schrijve de kleine onderbreking in de daling van den prijs van stafijzer en daarmee in die van de prijzen der andere walsproducten in Februari/Maart jl. niet toe aan de neiging tot de vorming van syndicaten, welke juist in dien tijd in de kringen van het staalkartel merkbaar werd. Deze tijdelijke stijging is een gevolg van een eenigszins toegenomen vraag, samenvallende met een gereserveerde houding, welke de Duitse producenten ingevolge een afspraak met hunne partners in het staalkartel toen aannamen. De

¹⁾ Zie E.-S. B. van 17 en 24 Nov. 1926. „Het internationale Ruwstaalkartel”.

²⁾ E.-S. B. van 2 Maart 1927. „Het internationale Ruwstaalkartel na vijf maanden”.

consumptie is zich te zeer bewust van het feit, dat het tot stand brengen van internationale syndicaten nog heel wat voeten in de aarde zal hebben, dan dat de neiging, welke in elk geval in dit opzicht bestaat, voorloopig een factor zou kunnen uitmaken waarmede zij rekening houdt. Wij zien dan ook, dat einde Maart jl. opnieuw eene daling begint, die thans de prijzen gebracht heeft op een peil, nog lager dan het vorige jaar.

De ijzer- en staalproductie was in 1926, vergeleken met die van 1925 als volgt ($\times 1000$ metrieke tons):

	Ruwijzer		Ruwstaal	
	1926	1925	1926	1925
Ver. Staten van N.-Amerika	39.696	36.976	47.898	44.894
Duitschland	9.644	10.179	12.342	12.196
Frankrijk	9.393	8.473	8.386	7.416
Engeland	2.481	6.336	3.617	7.516
België	3.399	2.542	3.374	2.411
Luxemburg	2.512	2.344	2.244	2.082
Wereldproductie	78.000	76.500	93.000	90.500

* * *

In de eerste maanden van het jaar was de toestand der ijzer- en staalindustrie in *Duitschland* nog verre van gunstig. Hiervoor golden dezelfde oorzaken als vermeld in het overzicht over 1925 (E.-S. B. van 7 April 1926); vooral de Fransche en Belgische valutacurrentie speelde een belangrijke rol. Zoowel de ruwijzer- als de ruwstaalproductie bleef in het 1e halfjaar beneden die van het vorige jaar. Doch langzamerhand begon een verbetering, versterkt door de opleving in den kolenmijnbouw, een gevolg van de staking in Engeland. De binnenlandsche vraag naar ijzer en staal nam toe, later ook de vraag der exportmarkt, en terwijl de productielijnen zich in 1925 benedenwaarts bewogen, was in 1926 het omgekeerde het geval. Voor Juli verlaagde de Rohstahlgemeinschaft het percentage der productiebeperking van 35 — waarop het gedurende elf maanden had gestaan — tot 32½, in Augustus werd het 30, in Nov. 20. In de tweede helft van 1926 begonnen ook de gevolgen der rationalisering reeds merkbaar te worden. De Ver. Stahlwerke A. G. was toen reeds begonnen met het stopzetten van onproductieve bedrijven en met een verdeling der productie over hare fabrieken op zoodanige wijze, dat de productiekosten zooveel mogelijk werden gedrukt. (De gunstige uitkomsten hiervan kwamen tot uitdrukking in de declaratie van een dividend van 3 pCt. over het tijdvak 1 April—1 October). Daarnaast bereikte de Duitse ijzer- en staalindustrie in de laatste maanden van 1926 het reeds sedert 1924 nagestreefde doel: nl. reglementering van den invoer uit het Westen, ten gevolge waarvan een einde kwam aan de Fransche en Luxemburgsche valutadumping. De fabrieken in het Saargebied genoten vrijdom van rechten bij hun invoer in het Duitse tolgebied, ten gevolge waarvan de positie der Roerindustrie vooral op de Zuid-Duitse markt werd aangetast. Ook dit gat werd gestopt: in den loop van 1926 slaagde de Duitse ijzer- en staalindustrie erin, de Saarländsche fabrieken te bewegen, zich bij de Rohstahlgemeinschaft en het Stahlwerksverband aan te sluiten, in September trad de laatste outsider toe. Van toen af noteerden alle fabrieken van het Saargebied op de Duitse markt de syndicaatsprijzen.

Aan het feit, dat de ijzer- en staalindustrie sedert den herfst van 1926 de binnenlandsche markt vast in handen heeft, welke markt, dank zij de invoerrechten, belangrijk hooger prijzen te zien geeft dan de wereldmarkt, moet dan ook voor een groot deel de verbetering van haren toestand vooral sedert de laatste maanden van het vorige jaar worden toegeschreven. Veilig kan worden aangenomen, dat het percentage der productiebeperking, in November en December nog 20 bedragende, in die maanden reeds niet meer gehandhaafd werd. Met ingang van 1927 werd van maandelijksche vaststelling van dit cijfer afgezien, omdat de staalproductie sedert 1 Oct. 1926 vanwege

het Internationale Ruwstaalkartel wordt geregeld.

Duitschland overschreed in het 4e kwartaal 1926 zijn aandeel in de productie van het kartel met ruim 18 pCt. Ook dit verschijnsel wijst op een voor de Duitse staalindustrie gunstige conjunctuur; de, ten gevolge der quotum-overschrijding veroorzaakte, schuld aan de kas van het kartel was blijkbaar geen bezwaar.

Weliswaar bleef de totale ruwijzerproductie in 1926 nog vrij belangrijk beneden het cijfer van 1925 en kwam de productie van ruwstaal in 1926 slechts weinig boven die in 1925 uit, doch het aspect der productielijnen was in 1926 heel wat gunstiger dan een jaar te voren. In dit jaar zette de stijging zich verder voort, de ruwijzerproductie was in Maart jl. 1.086.000 ton, d.i. ruim 37 pCt. hooger dan in dezelfde maand van het vorige jaar; ruwstaal bereikte een productiecijfer van 1.415.000 ton, een record voor de jaren na den oorlog en bijna 50 pCt. hooger dan in Maart 1926. De ruwstaalproductie voor het 1e kwartaal 1927 komt hiermede op ruim 3.900.000 ton, terwijl het aan Duitschland door het Intern. Ruwstaalkartel voor dat tijdvak toegekende quotum ongeveer een miljoen ton minder bedraagt. Het uitvoeroverschot van ijzer en staal nam toe van 172.000 ton gemiddeld per maand in 1925 tot 320.500 ton in 1926.

De ijzer- en staalprijzen bleven het geheele jaar vrijwel ongewijzigd. Slechts een enkele correctie werd in October aangebracht. Voor kort kwam een neiging der producenten tot uiting om van de groote vraag profijt te trekken en de prijzen te verhoogen, doch het algemeene verzet, dat hiertegen gerezen is, heeft hen blijkbaar doen besluiten hiervan af te zien.

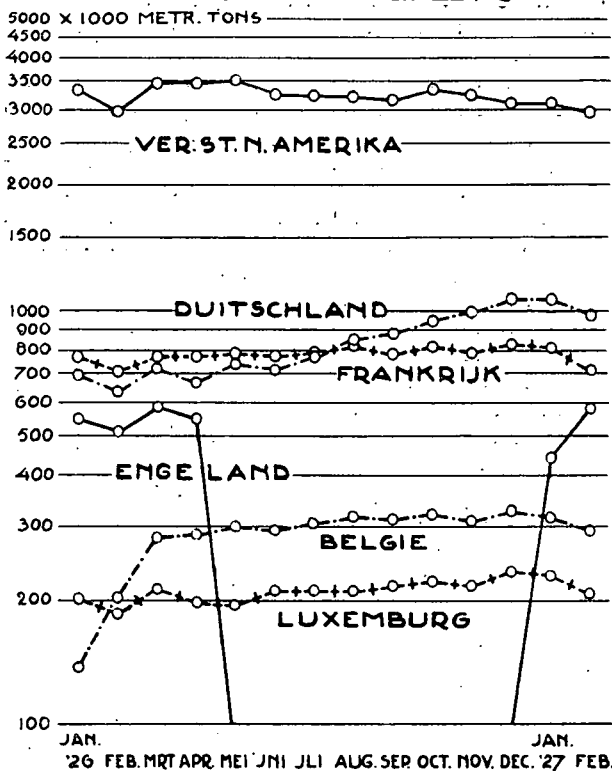
Over het geheel genomen was het jaar 1926 voor de Duitse ijzer- en staalindustrie dus gunstig. Er dient echter rekening mede te worden gehouden, dat een deel van de welvaart voortvloeide uit omstandigheden, onafhankelijk van den binnenlandschen toestand en dat de huidige stand van de wereldmarkt niet van dien aard is, dat de ijzer- en staalindustrie daar een equivalent zou kunnen vinden voor een eventueele vermindering der binnenlandsche vraag.

* * *

Tot in de tweede helft van 1926 kwam in den toestand der ijzer- en staalindustrie in *Frankrijk* principieel geen verandering. De depreciatie van den franc duurde voort en nam tot Augustus allengs grooteren omvang aan. In het binnenland liepen de prijzen dientengevolge op, terwijl de wereldmarkt voortdurend onder den druk bleef verkeeren van de Fransche valutacurrentie. Gieterij-ruwijzer noteerde voor de binnenlandsche markt in Januari 367 frs., diverse verhoogeningen brachten den prijs in Augustus op 600 frs. In shillings omgerekend vertoonden de prijzen tot Juli echter een tegengestelde beweging; in deze maand, toen de notering nog 460 frs. bedroeg, was deze tegen den gemiddelden pond sterling-koers omgerekend slechts 46 sh., tegenover een gemiddelden prijs fob. Antwerpen van 67 sh. Van Augustus af evenwel begon de franc te stijgen en daarmede namen de moeilijkheden voor de Fransche industrie een aanvang. Van prijsverhoogeningen was geen sprake meer, de verbetering van den franken-koers bracht de binnenlandsche noteringen van ijzer en staal — die voor gieterij-ijzer werd tot en met Dec. op 600 frs. gehandhaafd — automatisch op wereldmarktpeil en later belangrijk daarboven.

Voor de Fransche ijzer- en staalindustrie werd de crisis buitengewoon verzacht door het feit, dat de deflatie samenviel met een toeneming der vraag en een stijgende beweging van de prijzen op de wereldmarkt. Aangezien zij bijna de helft van hare staalproductie exporteert, was deze omstandigheid van zeer grooten invloed. Hieraan is het dan ook te danken, dat de ijzer- en staalproductie in de laatste maanden van 1926 absoluut niet daalde, eerst dit jaar begon zij te verminderen.

PRODUCTIECIJFERS 1926 VAN RUWIJZER

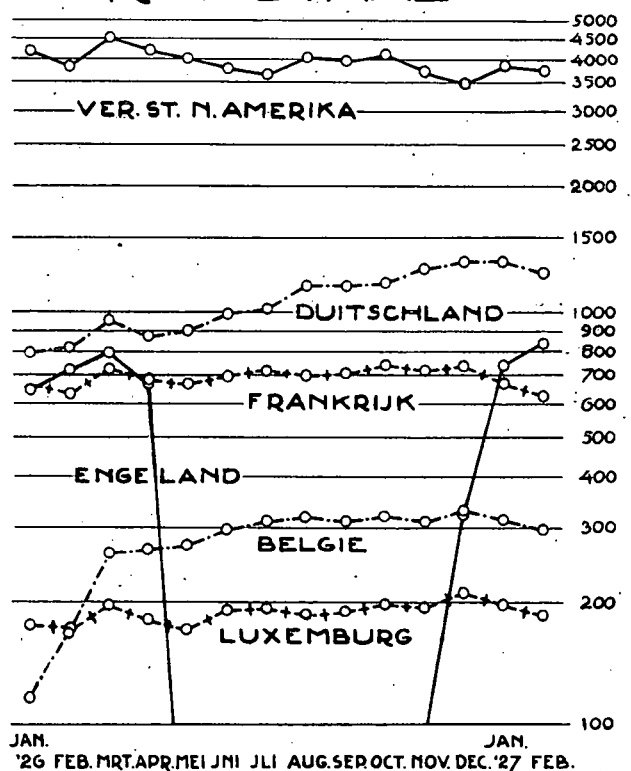
In Januari jl. werd onder den drang der omstandigheden de prijs voor gieterij-ijzer verlaagd tot 540, in Februari tot 510 en in April tot 500 frs. In shillings omgerekend is deze laatste prijs hooger dan die van het in qualiteit zooveel hooger staande Engelsche Cleveland-ijzer.

Bevindt de Fransche ijzer- en staalindustrie zich dus in een deflatie-crisis, deze is van veel minder ernstigen aard dan die, waaronder indertijd de Duitse industrie te lijden had. Toch zal zij hare maatregelen moeten nemen om den strijd om het bestaan in de toekomst met succes te kunnen voeren. Op export aangewezen, zal zij rekening hebben te houden vooral met mededinging van de Duitse industrie, die tot innerlijke versterking harer positie het jaar 1926 niet ongebruikt heeft laten voorbijgaan. Waarschijnlijk zal de Fransche industrie aan deze overweging eventueel een groot deel van de neiging ontleenen, om op de Duitse voorstellen tot verdere toenaadering binnen het raam van het Internationale Ruwstaalkartel in te gaan.

* * *

De ijzer- en staalindustrie van Engeland was gedurende het grootste gedeelte van het jaar genoodzaakt hare fabrieken te sluiten, omdat zij zich ten gevolge der staking in den mijnbouw geen kolen en cokes kon verschaffen. Een enkele hoogoven, nl. in het Cleveland-district, bleef onder vuur en zoo komt het, dat gedurende de staking de Engelsche ijzer- en staalproductie niet geheel uitviel, hoewel de hoeveelheden te klein zijn om in de aan dit overzicht toegevoegde productie-grafiek tot uitdrukking gebracht te kunnen worden. Aanvankelijk nam de consumptie, terende op voorraden, een afwachtende houding aan, omdat men op een spoedig einde der staking hoopte, doch toen deze voortduurde, nam de vraag naar ijzer en staal uit Engeland toe. De import, die in 1925 gemiddeld per maand 227.000 Eng. tons bedroeg, en in de laatste maand voor de staking — April — 262.000 tons becijferde, steeg in Augustus tot 315.000 tons, verder oplopende tot 517.000 tons in December. In Januari van dit jaar werd een hoeveelheid van 555.000 tons ingevoerd; in Februari was de import gedaald tot 443.000 tons.

RUWSTAAL

Van een normaal verloop der prijzen van de zeer geringe hoeveelheden eigen-productie was natuurlijk geen sprake. Curiositeitshalve zij medegedeeld, dat Cleveland gieterij-ijzer no. 3, in April 70 sh. noteerde, in Oct./Nov. tot 120 sh. was opgelopen.

De ruwijzerproductie herstelde zich na het einde der staking begin December betrekkelijk langzaam. De December-productie was 98.000 tons tegenover 539.000 tons in April; in Januari was het cijfer 434.000. Met 571.000 tons in Februari werd weer een productie bereikt, die niet alleen normaal was, doch bovendien die van vóór de staking overtrof.

Voor ruwstaal was het beeld gunstiger, in de maanden Dec.-Febr. waren de productiecijfers resp. 319.000, 731.000 en 819.000 tegenover 661.000 in April. Hier was dus een aanzienlijke vooruitgang, welke voornamelijk toegeschreven wordt aan de uitvoering van gedurende de staking gesloten contracten.

Na de staking daalde de prijs van Cleveland gieterij-ijzer no. 3 tot 88 sh. en thans is de notering maximum 80 sh., dus nog tien shillings hooger dan vóór de staking.

Hiervóór reeds werd een uiteenzetting gegeven van de moeilijkheden, die thans in verband met de hoge cokesprijzen nog op de Engelsche ijzer- en staalmarkt bestaan.

Engeland bleef tot nu toe buiten het Internationale Ruwstaalkartel. Tijdens de oprichting waren de omstandigheden van te abnormalen aard dan dat op aansluiting van de Engelsche staalindustrie gerekend kon worden. Nadien zijn besprekingen over hare toetreding gevoerd; van de resultaten zijn echter geen betrouwbare mededeelingen gedaan. Aangenomen mag worden, dat het onderwerp opnieuw zal worden aangevoerd tijdens de ontmoeting, welke binnenkort in Duitsland zal plaats hebben tusschen Duitse en Engelsche industrieelen, onder welke laatste zich naar verluid eenige leidende persoonlijkheden der ijzer- en staalindustrie zullen bevinden.

* * *

In de eerste maanden van het jaar was — evenals in de laatste maanden van 1925 — de toestand van de markt in de Ver. Staten van Noord-Amerika van dien aard, dat belangrijke hoeveelheden Europeesch ijzer

en staal hun weg daarheen konden vinden. Terwijl de staalprijsen vrij vast bleven, trad echter voor ruwijzer al spoedig een daling in, waardoor de aantrekkingskracht der Amerikaansche markt verminderde, temeer, omdat de prijzen in Europa vooral in het tweede halfjaar opliepen. De ruwijzerinvoer, die in de maanden Januari—Juni gemiddeld 50.000 ton bedroeg, liep in het 2e halfjaar aanzienlijk terug en in December werd niet meer dan 15.000 ton geïmporteerd. In Januari was de invoer gedaald tot 9300, in Februari tot 4400 ton.

De groote invoer van ijzer eind 1925—begin 1926 maakte onder de Amerikaansche producenten een beweging gaande om een verhooging der invoerrechten te verkrijgen. Vooral de Duitsche import werd met leede oogen aangezien, tegen deze werd de beschuldiging van dumping geuit. De gevoerde actie leidde er in het begin van dit jaar toe, dat de anti-dumping-wet van toepassing werd verklaard op Duitsch ijzer en staal, waardoor de heffing van extra rechten is mogelijk geworden. Ongeveer tegelijkertijd werd het invoerrecht op ruwijzer met 50 pCt., nl. van \$ 0,75 tot \$ 1,12½, verhoogd, onverschillig welke de herkomst is.

Hoewel thans nog van weinig of geen invloed, is de op 1 April jl. in den z.g. bitumineuzen kolenmijnbouw uitgebroken staking een factor, die in de toekomst voor de ijzer- en staalmarkt van beteekenis zou kunnen worden. Aanvankelijk werd algemeen aangemen, dat deze staking, die bovendien niet algemeen is, van korten duur zou zijn, doch langzamerhand wordt een andere opvatting merkbaar, die o.a. tot uiting komt in een zekere voorzichtigheid, welke de ijzer- en staalproducenten inacht nemen, wanneer het er om gaat zich voor termijnlevering te binden.

Duurt de staking voort en breidt zij zich uit, dan zullen kolenschaarschte en hoogere prijzen niet uitblijven, en hiervan zou ook de ijzer- en staalmarkt de gevolgen ondervinden, waardoor voor de Europeesche ijzer- en staalindustrie een versterkte exportmogelijkheid naar Amerika zou worden geschapen.

G. S. K. B.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

HET FEDERAL RESERVE SYSTEM IN 1926.

Dr. F. H. Repelius te Berlijn schrijft ons:

Het jaar 1926, aldus de Federal Reserve Board in zijn rapport¹⁾, werd voor het economisch leven der Vereenigde Staten gekenmerkt door een buitengewone stabiliteit; de industrie kon gedurende vrijwel het gansche jaar op volle capaciteit werken, zoodat de productie die van alle vroegere jaren overtrof, werkloosheid bestond praktisch niet en de resultaten van het landbouwbedrijf waren gunstig, hoewel de opbrengst van den katoenogst door de grootte der nog voorhanden voorraden niet zeer bevredigend was. De afzet kon bij voortdurend zonder eenige storing plaats vinden door het hooge peil, waarop zich de koopkracht der consumenten bevond en door het uiterst langzaam dalen van het prijsniveau.

De financiering van industrie, landbouw en handel geschiedde met bankcrediet en, voor langeren termijn, uit besparingen. De toeneming der bankcredieten was niet zoo groot als in de vier voorgaande jaren; de emissies waren grooter en konden op een rendementsbasis, lager dan in welk jaar sedert den oorlog ook, geplaatst worden, terwijl bovendien nog een aanzienlijk bedrag voor buitenlandsche kapitaalbelegging beschikbaar bleef.

Ten aanzien van de grondslagen zijner credietpolitiek beperkt de Board zich tot de verklaring, dat deze was „formulated with reference to the business and credit conditions that prevailed during the year”. Uit de toelichting, die de Board naar aanleiding van de

uitvoering zijner politiek geeft, moet worden opgemerkt, dat de geciteerde verklaring in dezen zin is op te vatten, dat de Board zijn in 1923 aangevangen politiek, gericht op het gelijkmatiger maken der conjunctuurgolven, ook in dit jaar heeft voortgezet. Het algemeene discontoneiveau werd voor 11 van de 12 reservebanken op 4 pCt. gehandhaafd, alleen het disconto van New York, het financieele centrum, waar de conjunctuurveranderingen zich als regel het eerst en het krachtigst manifesteren, heeft men enkele malen gewijzigd. Het was op 8 Januari 1926 op het algemeene peil gebracht; toen echter de bankcredieten in het district in groote bedragen werden afgelost, de rente op de geldmarkt terugliep en de activiteit van het bedrijfsleven achteruitging, werd het tarief met ½ pCt. verlaagd (23 April). In den zomer begonnen de beleeningen snel toe te nemen, werd de geldmarkt zeer ruim en werd er een hooger beroep op de reservebank gedaan. Hierin vond men aanleiding om het disconto weer op 4 pCt. vast te stellen. De discontopolitiek werd aangevuld met transacties op vrije markt; gepaard met de discontoverlaging ging de aankoop van staatsfondsen tot een bedrag van \$ 65 miljoen, terwijl men de discontoverhoging liet volgen door een geleidelijke reductie der effecten- en acceptenportefeuille met \$ 75 miljoen.

Het resultaat van deze credietpolitiek was, dat de rente op geldmarkt te New York sterk reageerde, met name was dit het geval met het particulier disconto zowol voor bankaccepten als voor handelswissels. De credietverleening door de particuliere banken was van dien aard, dat het prijsniveau gedurende het grootste gedeelte van het jaar stabiel was. Neemt men echter ook de cijfers van de aansluitende maanden in aanmerking, dan is de algemeene tendens eenigszins dalend.

Vergelijking der cijfers van de voornaamste balansposten der federal reserve banks op 31 December 1925 met die van denzelfden datum van 1926 doet zeer weinig afwijkingen zien. De aangesloten banken konden haar reserves nog iets laten dalen, niettegenstaande zij haar credieten met ongeveer \$ 700 miljoen uitbreidden, een gevolg van de veranderde behoefte aan reserves, waarop nog met een enkel woord zal worden teruggekomen. De vraag van het publiek naar Federal Reserve Notes was vrij constant. De accommodatie door de federal reserve banks verleend was dan ook op beide data nagenoeg even groot, alleen de goudvoorraad blijkt met \$ 117 miljoen toegenomen te zijn, hiertegenover staan de credietsaldi der buitenlandsche centrale banken, de verkoop van effecten en de, geringe, toeneming der circulatie.

Het invoeroverschot van goud bedroeg in 1926 \$ 97,8 miljoen (tegen een exportsurplus van \$ 134,4 miljoen in het vorige jaar), de uitvoer had voornamelijk plaats naar Duitschland, dat sedert de stabilisatie van de Mark en de uitvoering van het plan der Experts zijn goudvoorraad voortdurend uitbreidt. Het geïmporteerde goud was, in tegenstelling met de door groote importen uit Europa gekenmerkte jaren 1921—1924, slechts voor een gering bedrag uit dit werelddeel afkomstig; dit moet verklaard worden uit het herstel van de stabiliteit op financieel en monetair gebied en door de groote credietverleening door de Vereenigde Staten.

De Board geeft ditmaal zeer uitvoerige beschouwingen over de credietverleening door de aangesloten banken, en vestigt er de aandacht op, dat de aard van het bedrijf dezer banken zich wijzigt, dat zij meer en meer op langeren termijn en in leeningen, die niet bestemd zijn om de „current requirements” van handel en industrie te financieren, gaan beleggen, terwijl ook de termijn der deposito's langer wordt. Dit is een verandering, die zich geleidelijk voltrekt, en die, reeds bemerkbaar sedert de oprichting van het stelsel, vooral aan kracht heeft gewonnen in de, in het voorjaar van 1922 aangevangen, periode van expansie

¹⁾ Thirteenth Annual Report of the Federal Reserve Board, Washington 1927.

der bankcredieten. Vanaf dezen tijd tot einde 1926 is voor de banken in de voornaamste steden het aandeel in het totaal der verleende accommodatie: van de belegging in effecten toegenomen van 25,0 tot 27,6 pCt.; van de belegging op effecten toegenomen van 24,3 op 29,1 pCt., en van de overige credieten afgenomen van 50,7 op 43,3 pCt.

Beleeningen worden grootendeels gebruikt om beursoperaties te financieren. Dit blijkt uit den snellen groei van de credieten aan effectenmakelaars ter beurze van New York; een gedeelte van deze credieten wordt evenwel voor de financiering van handelstransacties opgenomen. De beleening van staatsfondsen — die bij de federal reserve banks herbeleenebaar zijn — neemt af door de absorbtie van deze effecten door het beleggend publiek en door vermindering van de staatsschuld.

De overige credieten bestaan niet geheel uit handelscredieten. De Board neemt voor 1926 aan, dat zij voor een gedeelte strekken tot financiering van het bouwbedrijf en van transacties in vaste goederen. De Board vermeldt in dit verband, dat de aangesloten banken op 30 Juni 1926 12 pCt. van hun credieten op hypotheek hadden uitgezet. De McFadden Act houdt met deze ontwikkeling rekening, door uitbreiding van de bevoegdheid tot hypotheekverleening toe te staan.

Het aandeel der deposito's met een looptijd van 30 dagen of langer steeg in de genoemde periode van 23 op 31 pCt. van het totaalbedrag. Dit was, volgens den Board, het gevolg van de toeneming van het sparen door de cliënten der aangesloten banken en van den druk, door de banken op haar rekeninghouders uitgeoefend om den opzeggingstermijn op minstens 30 dagen te fixeeren in verband met het geringere reservepercentage, waarmede voor dergelijke deposito's kan worden volstaan (de aangesloten banken moeten voor deposito's op langen termijn 3 pCt. reserve bij de federal reserve banks aanhouden, voor deposito's op korten termijn bedraagt dit percentage 13 pCt. voor banken te New York en Chicago, 10 pCt. voor banken in groote steden — „reserve cities” — en 7 pCt. voor banken in de overige plaatsen).

Een gevolg van deze ontwikkeling is, dat enerzijds de hoeveelheid herdiscontabel en herbeleenebaar materiaal der aangesloten banken afneemt, terwijl anderzijds de tot de federal reserve banks gerichte credietvraag daalt. Het behoeft geen betoog, dat de effectiviteit van de credietpolitiek der reservebanken gevaar loopt hierdoor te verminderen.

Het acceptbedrijf der banken wordt door den Board in het geheel niet vermeld. Uit de cijfers blijkt, dat de uitstaande accepten der aangesloten banken niet in verhouding tot haar overige activa toegenomen zijn.

Ten aanzien van de relaties met buitenlandsche centrale banken deelt de Board mede, dat de aan de banken van Polen en Tsjecho-Slowakije tegen onderpand van goud verleende credieten (totaal in 1925 \$ 10,5 miljoen) in 1926 geheel werden afgelost. De federal reserve bank van New York verklaarde zich bereid — mede namens de reservebanken, welke zich bij deze actie aansloten — van de Banque Nationale de Belgique prima bankwissels, mits volgens de bepalingen van de Federal Reserve Act voor discontering in aanmerking komend, over te nemen tot een maximum van \$ 10 miljoen. Herdisconteringen op grond van deze overeenkomst noch van die met de Bank of England — die in Mei van dit jaar afloopt — hadden in 1926 plaats.

De saldi, door de buitenlandsche centrale banken bij de federal reserve bank te New York aangehouden, en gedeeltelijk voor haar rekening aldaar in bankaccepten of schatkistpapier belegd, bedroegen op 31 December 1925: \$ 8,2 miljoen en op 31 December 1926: \$ 46,4 miljoen.

AANTEEKENINGEN.

Amerika's Welvaart.

Wat de inkomens-statistiek leert.

Het Nationaal Bureau voor Economisch Onderzoek, dat in het jaar 1920 in de Ver. Staten is opgericht, heeft kortgeleden berekeningen over de ontwikkeling van het volksinkomen der Unie tot en met het jaar 1926 gepubliceerd. In de „Vorwärts” vonden wij een uittreksel uit dit statistisch rapport, dat wij hier, aan de hand van enkele eigen opmerkingen, grootendeels laten volgen.

Allereerst is het blad van meening, dat het Bureau ditmaal ongetwijfeld vereenvoudigde schattingsmethoden heeft aangewend. Desniettegenstaande gelooven wij, dat de gegevens, die op de loonstatistiek, het aantal arbeiders en employés, de hoogte der dividenden en op de data, betrekking hebbende op mededeelingen over den stand der productie, enz. berusten, de werkelijkheid nabij komen.

De ontwikkeling van het volksinkomen.

Als volksinkomen wordt het geheele inkomen van alle bevolkingsgroepen in *geld* en in de, voor eigen verbruik, geproduceerde *waren* beschouwd. Er is rekening gehouden met: loonen, salarissen, renten, ondernemerswinsten, dividenden, belastingen, de huurwaarden der door de eigenaars zelf bewoonde huizen en woningen, de interest van kapitalen, die in huismebelen, kleederen en dergelijke zijn belegd en de waarde der producten, die door de producenten zelf verbruikt worden. Het volgens dat schema elk jaar berekende volksinkomen wordt in dollars weergegeven, maar daar de koopkracht van den dollar, zooals van elke andere geldeenheid schommelingen aanwijst, brengt men de verkregen cijfers in overeenstemming met de desbetreffende prijs-indexcijfers. Het volksinkomen in de Ver. Staten bedroeg:

	In milliarden dollar	In milliarden dollar vergeleken met de koopkracht v. 1913
1909.....	27.1	28.2
1910.....	28.4	29.1
1911.....	29.0	29.3
1912.....	30.6	30.8
1913.....	32.0	32.0
1914.....	31.6	31.3
1915.....	32.7	32.0
1916.....	39.2	35.5
1917.....	48.5	37.3
1918.....	56.0	35.5
1919.....	67.3	37.6
1920.....	74.2	36.3
1921.....	62.7	36.2
1922.....	65.6	40.4
1923.....	76.8	46.9
1924.....	79.4	48.4
1925.....	86.5	51.1
1926.....	89.7	52.9

Het volksinkomen der Ver. Staten bedroeg dus in 1926 bijna 90 milliard dollar of ongeveer 225 milliard gulden.

Vergelijkingen tusschen de absolute cijfers leiden echter niet volkomen tot het doel. Meer opheldering geven de *relatieve* cijfers, d.w.z. de cijfers van het

Inkomen per hoofd der bevolking.

Dit bedroeg:

	In dollars	In dollars vergeleken met de koopkracht van 1913
1909.....	299	312
1910.....	307	315
1911.....	309	312
1912.....	321	323
1913.....	329	329
1914.....	320	316
1915.....	326	319
1916.....	385	349
1917.....	470	361
1918.....	537	340
1919.....	640	358
1920.....	697	341

1921.....	579	334
1922.....	597	369
1923.....	689	421
1924.....	700	426
1925.....	752	425
1926.....	770	455

Het inkomen per hoofd der bevolking bedroeg dus in de Ver. Staten in het jaar 1926 de somma van 1940 gulden. Het desbetreffende cijfer luidt voor Duitsland 600 gulden en voor Groot-Brittannië 1200 gulden. Voor Nederland zal het op ongeveer 700 gulden komen. Op zichzelf is dit overwicht in rijkdom van de Ver. Staten niets onverwachts. De boven aangehaalde cijfers belichten echter den oorsprong van de Amerikaanse welvaart. Men is in Europa gewoon om de Amerikanen als O-Weeërs te beschouwen; zij zouden den oorlog benut hebben om de wereldmarkt te veroveren, zij zouden den geallieerden levensmiddelen en oorlogsmateriaal tegen woekerwinsten hebben geleverd en zij zouden aan de wereld Amerikaans geld op woeker-voorwaarden hebben geleend. Juister is evenwel te zeggen, dat de Amerikanen geen O-Veeërs (oorlogsverliezers) zijn geworden, want ware bovengenoemde wijd-verbreide opvatting de juiste, dan zou het nationale inkomen van de Ver. Staten immers in de oorlogsjaren en in de eerste na-oorlogsjaren de grootste stijging hebben moeten aanwijzen. In werkelijkheid vertoonen de cijfers een geheel ander beeld. Zij toonen aan, dat de Ver. Staten de minste schade van den oorlog hebben gehad en zoodoende later dezen voorsprong hebben kunnen benutten voor den bloei van hun handel en industrie. Het inkomper-hoofd, in dollars van vóóroorlogsche koopkracht uitgedrukt, dat in het jaar 1913 329 dollar bedroeg, is in het jaar 1917 tot 361 dollar gestegen, in het jaar 1918 op 340 dollar gedaald, in het volgend jaar weer wat gestegen en is toen wéér gedaald. In het jaar 1921 bedroeg het 334 dollar, dus nauwelijks 2 pCt. meer dan vóór den oorlog.

De jaarlijk stormachtige stijging begint pas met het jaar 1922.

Sedert dien hebben de Amerikanen een toename van hun inkomen, groot 40 pCt., geboekt! Daarbij speelden de Europeesche schulddelging en de Amerikaanse expansie op de wereldmarkt nauwelijks een rol. Het is voldoende om de cijfers der internationale schulddelgingen nader te bezien, om zich ervan te overtuigen, dat de schuldenaars van Amerika geen bijzondere haast maken met de afbetaling en dat de inkomsten der Ver. Staten uit dien hoofde al heel weinig voor de groeiende welvaart beteekenen. Wat overigens de expansie der Ver. Staten op de wereldmarkt aangaat, het is aan geen twijfel onderhevig of de superioriteit van de Ver. Staten tegenover de Europeesche staten wordt met elk jaar meer voelbaar. Ook deze verklaart evenwel de toenemende welvaart der Ver. Staten niet en is veeleer een gevolg van die toenemende welvaart. Dit wordt duidelijk, als wij den uitvoer der Ver. Staten in de periode 1919 tot 1926 met de data, door het Nationaal Bureau verschaft omtrent het volks-inkomen, vergelijken. De uitgevoerde waren maakten, volgens hun waarde in de jaren 1909 en 1910 6.1 pCt. van het volks-inkomen der Ver. Staten uit. Dit percentage nam vóór den oorlog steeds toe en bedroeg:

in het jaar 1911.....	7,1 %
" " " 1912.....	7,2 "
" " " 1913.....	7,7 "

Na een voorbijgaanden teruggang in het jaar 1914 (7.5 pCt.) bereikte het in het jaar 1915 reeds 8.5 pCt. en vervolgens in de periode van de schitterende oorlogs- en naoorlogs-zaken:

in het jaar 1916.....	14,0 %
" " " 1917.....	12,9 "
" " " 1918.....	11,0 "
" " " 1919.....	11,8 "
" " " 1920.....	11,1 "

In de laatste jaren, de jaren van den stormachtigen groei der welvaart in Amerika speelt de uitvoer een nog geringere rol. Hij bedroeg in het jaar 1921 7.1 pCt. van het volks-inkomen en loopt sindsdien nog meer terug:

in het jaar 1922.....	5,9 %
" " " 1923.....	5,4 "
" " " 1924.....	5,8 "
" " " 1925.....	5,6 "
" " " 1926.....	5,3 "

Wij zien daaruit, dat de Amerikaanse productie niet op den uitvoer, maar op de voorziening van de binnenlandsche markt is ingesteld. De bloei van de Amerikaanse industrie staat derhalve in het nauwste verband met die oriëntteering. Na te gaan, welke de factoren zijn, die dezen bloei bepalen, valt echter buiten het raam van deze aanteekening.

H. W. S.

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

De vorige maand was er een verdere geringe daling in de prijzen der handelsartikelen, schrijft „The Economist”; het indexcijfer daalde met 23 punten tot 3921 of 7 punten beneden het cijfer van eind Januari. Zoodaals uit onderstaande tabellen blijkt was de vermindering te wijten aan een daling in delfstoffen. Een kleine stijging in de weefstoffen werd gecompenseerd door een daling in de groep diversen:

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal	Algemeen indexcijfer
Basis (gemidd. 1901—5) ...	500	300	500	400	500	2200	100,0
Einde Juli 1914	579	352	616½	464½	553	2565	116,6
" Nov. 1918	1289	782½	1848	905	1389½	6212	282,6
" Dec. 1923	853	815½	1382½	774	755	4580	208,2
" Dec. 1924	992	789½	1452	815½	806	4855	220,7
" Dec. 1925	936½	679	1120	733	782½	4251	193,2
" Apr. 1926	894	678½	1000	714	766½	4053	184,2
" Mei "	885½	681	978½	718½	765½	4029	183,1
" Juni "	893½	682½	963½	735	760½	4035	183,4
" Juli "	910	678½	945	763	748½	4045	183,9
" Aug. "	914	695	954	849	744	4156	188,9
" Sept. "	893	708	942½	963	739½	4246	193,0
" Oct. "	920	721½	963½	976½	738½	4237	192,6
" Nov. "	895½	728	867	959	735½	4185	190,2
" Dec. "	875	736½	859	773½	731	3975	180,7
" Jan. 1927	867½	734	873½	734½	718½	3928	178,6
" Feb. "	897½	740½	904	742	728	4012	182,4
" Mrt. "	880½	704	909½	725	725	3944	179,3
" Apr. "	886	697	917½	704½	716	3921	178,2

De wijzigingen in voedingsmiddelen waren klein; geringe dalingen in suiker en boter werden gecompenseerd door stijgingen in thee en koffie en sommige graansoorten. Katoenprijzen waren hooger, wat gedeeltelijk voortvloede uit de verwachtingen van een kleinen oogst ten gevolge van de overstromingen van de Mississippi, maar vlas en hennep waren lager. De daling in de groep delfstoffen was te wijten aan een daling in den prijs van kolen voor huishoudelijk ge-

	Indexcijfer	of +		Indexcijfer	of +		Indexcijfer	of +
Tarwe (btl.)	100	—	Katoen(Am.)	77	+ 6	Koper	45½	— 1
(Eng.)	88½	+ 5	" (Egypt.)	100½	+ 8	Delfstoff.	704½	—20½
Meel	88	+ 2	Garen	80½	+ 3½	Hout		
Gerst	85	+ 5	Laken	96	..	(Baltisch)	93	..
Haver	68½	+ 3	Wol (Eng.)	108	— 2	Hout		
Aardapp.	81	..	" (Austr.)	104½	..	(Amerik.)	77½	..
Rijst	115½	+ 1	Zijde	77	+ 3½	Leder	61½	..
Rundvl.	67½	+ 1	Vlas	120	— 3	Petroleum	100	— 8½
Schapenvl.	83	— 1	Hennep	58	— 7½	Oliën	71	— 1
Varkensvl.	109	..	Jute	96	— 7½	Oliezaden	73	+ 1
Gran. en vl.	886	+ 5½	Weefstoffen	917½	+ 8	Talk	60½	..
Thee	154	+ 2	Ruw-Ijzer	86	..	Indigo	76½	..
Koffie	137½	+ 2½	Stalen rails	71	..	Soda	85½	..
Rietsuiker	106	+ 3	Ijz. staven	90½	..	Rubber	17½	..
Bietsuiker	106½	+ 3	Kolen (st.)	109	..	Diversen	716	— 9
Boter	76½	— 5½	" (huisbr.)	79½	— 8½	Totaal	3.921	—23
Tabak	116½	..	Lood	108	— 6			
And. voed. en genotm.	697	— 7	Tin	115	— 5			

bruik en een verdere reactie in de minderwaardige metalen. In de groep diversen was een daling in petroleum de eenige beweging van beteekenis. Bovenstaande tabel toont de wijzigingen in het indexcijfer der verschillende artikelen, vergeleken met einde Maart, waarbij het cijfer 50 telkens het gemiddelde voor de periode 1901-'05 voorstelt.

Ten gevolge van deze wijzigingen is de stijging boven het vóóroorlogscijfer gedaald tot 52,9 pCt. zooals uit de volgende tabel blijkt, welke eveneens den stand van elk der vijf groepen vertoont in vergelijking met het niveau van Juli 1914.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weestoffen	Delfstoffen	Diversen: oliën, hout, rubber, enz.	Totaal
Juli 1914....	100	100	100	100	100	100
December 1918....	226	222	293	186	241	237,5
December 1923....	148	231	225	167	136	178,6
December 1924....	171	224	235	175	146	189,3
December 1925....	162	193	182	158	141	165,8
April 1926....	154	193	162	154	139	158,0
Mei "....	153	194	159	155	139	157,1
Juni "....	154	194	156	158	138	157,3
Juli "....	157	193	153	164	135	157,7
Augustus "....	158	197	155	183	134	162,0
September "....	154	201	153	207	134	165,5
October "....	159	205	143	210	134	165,2
November "....	155	207	141	206	133	163,2
December "....	151	209	139	167	132	155,0
Januari 1927....	150	209	142	158	130	153,1
Februari "....	155	210	146	160	132	156,4
Maart "....	152	200	147	156	131	153,8
April "....	153	198	149	152	130	152,9

Onderstaande tabel geeft voorts nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen:

	Ver. Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch-land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
Novemb. 1913	100	100 ⁴⁾	100	100 ⁵⁾	100 ⁵⁾	100	100	100
Novemb. 1918	206	358	438	367	392	214
Hoogste 1920	{ 272	{ 591	{ 679	{ ...	{ 325	{ 366	{ 297	{ 322
Decemb. 1923	151	458	577	140	183	160	154	211
Decemb. 1924	157	507	640	147	171	168	160	214
Decemb. 1925	156	632	715	143	156	156	155	194
Maart 1926	152	632	693	138	148	149	145	184
April " "	151	651	636	138	148	150	143	181
Mei " "	153	688	643	137	147	151	143	177
Juni " "	152	739	654	136	145	150	144	177
Juli " "	151	837	677	135	145	148	141	179
Augustus " "	149	770	691	134	145	147	139	177
September " "	150	788	683	134	146	146	140	175
October " "	150	753	655	136	145	148	143	174
November " "	148	684	641	137	147	148	147	171
December " "	147	627	619	138	148	150	147	170
Januari 1927	147	623	603	137	146	146	145	170
Februari " "	146	632	601	138	145	146	146	171
Maart " "	145	642	593	138	147	145	144	...

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Frankfurter Zeitung. Sedert Januari 1924 gebaseerd op 100 artikelen in plaats van op 98.

³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen in plaats van op 53.

⁴⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁵⁾ Midden 1914.

De onderstaande, aan het bericht van het Centraal Bureau voor de Statistiek ontleende opmerkingen, hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers over de maand Maart 1927 met basis 1913.

Tegenover een prijsdaling van 18 artikelen met in totaal 161 punten, staat een prijsstijging van 12 artikelen met in totaal 99 punten. De daling van het algemeen indexcijfer zowel als van dat der voedingsmiddelen komt in hoofdzaak voor rekening van enkele seizoenartikelen.

met 10 of meer punten daalden de artikelen: eieren (21), melk (25), boter (14), steenkolen (15), en sterren (17 punten); daarentegen stegen met 10 of meer punten de artikelen: aardappelen (26), schapevleesch (33) en hars (10 punten).

ONTVANGEN:

Les cartels et les trusts, par le Dr. Kurt Wiedenfeld, Professeur titulaire d'Economie politique à l'Université de Leipzig. Genève, 1927; Société des Nations.

Rapport définitif de la Commission des entraves au commerce de la Chambre de Commerce internationale. Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

Industrie de la potasse. Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

Industrie des constructions mécaniques. Volume II. Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

Mémorandum sur l'Industrie du Charbon. Volume I. Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, le 4 mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

Droits d'Exportation.

I. Introduction par Hipolit Gliwic, Membre du Comité préparatoire de la Conférence économique internationale.

II. Listes des droits d'exportation, établies par la Section économique et financière. Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

1. Régime de la fixation des prix à l'exportation.
2. Echanges subordonnés au contrôle des devises.
3. Méthodes d'évaluation des droits „ad valorem”.
4. Variations de tarifs en fonction de l'origine, de la destination, etc. des marchandises.
5. Droits consulaires.

Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

1. Immunités des entreprises d'état.
 2. Rôle économique des tarifs de chemins de fer et des péages.
 3. Discrimination entre nationalités ou pavillons dans le domaine des communications et du transit.
 4. Pratiques déloyales de commerce.
- Section économique et financière de la Conférence économique internationale, Genève, mai 1927. Genève, 1927; Société des Nations.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN APRIL 1927.

Staatsleeningen f 3.642.187,50

zijnde:

Australië

Staat New South Wales

\$ 1.500.000 5% Buitenl.

Sinking Fund Goud-obl.

à 97 1/8 % f 3.642.187,50

Prov. en Gemeentelijke Leeningen. „ 5.735.005,—

zijnde:

Nederland

Gemeente Winschoten

f 518.000 4 1/2 % obl. a

97 1/2 % f 503.755

Italië

Stad Milaan \$ 2.250.000

6 1/2 % Sinking Fund

Goud-obl. à 93 % f 5.231.250

Bank- en Credietinstellingen „ 2.017.500,—

zijnde:

Nederland

Aandeelen

Eng.-Holl. Bank & Hand-

Maatschappij f 200.000

aand. à 100 % f 200.000

Holl. Disconteeringsbank

f 800.000 aand. à 105 % f 840.000

Obligatiën

Bank voor Nederlandsche

Gemeenten f 1.000.000

4 1/2 % Schuldbrieven a

97 1/2 % f 977.500

Hypotheekbanken f 256.000,—
 zijnde:
 Nederland
 Aandeelen
 Algemeene Hypoth.-bank
 f 300.000 aand. à 150 %¹⁾
 (waarop te storten 10 %) f 45.000
 Overijselsche Hyp.-bank
 f 800.000 preferente aand.
 à 140 % en f 600.000
 aand. à 165 % (vrije in-
 schrijving), waarop te
 storten 10 % f 211.000

Industriele Ondernemingen „ 3.500.000,—
 zijnde:

Nederland
 Obligatiën
 Exp.-slachterij en Vleesch-
 warenfabriek v/h. Van
 Dam & Co. f 100.000 6 %
 obl. à 100 % f 100.000

Zweden
 Aandeelen
 Zweedsche Lucifer-Maat-
 schappij 2.000.000 Zw.
 Kr. Aand. „B” à 255 % f 3.400.000
 Diverse Cultuurondernemingen „ 675.000,—
 zijnde:

Nederland
 Aandeelen
 Cultuur-Maatsch., „Soeban
 Ajam” f 500.000 aand. à
 135 % f 675.000

Diversen „ 490.000,—
 zijnde:

Nederland
 Obligatiën
 Bouw-Mij. De Vriendschap
 f 500.000 5 % obl. à 98 % f 490.000

Spoorweg-Maatschappijen „ 9.500.000,—
 zijnde:

Frankrijk
 Obligatiën
 Spoorw.-Maatsch. Parijs-
 Orleans f 10.000.000
 6 % obl. à 95 % f 9.500.000

Tramweg-Maatschappijen „ 4.825.000,—
 zijnde:

Nederland
 Obligatiën
 N.V. Gem. Bedrijf „Haag-
 sche Tramweg-Maatsch.”
 (H. T. M.) f 5.000.000²⁾
 4½ % obl. à 96½ % f 4.825.000

Totaal f 30.640.692,50

¹⁾ Inschrijvingskoers voor aandeelhouders, vrije inschrij-
 vingen à 180 %. ²⁾ Voor conversie f 2.300.000.

Totaal der emissies in Januari f 35.079.000,—
 Februari .. „ 48.089.825,—
 Maart „ 44.212.687,50
 April „ 30.640.692,50

Algemeen Totaal. f 158.022.205,—

Bovendien:
 f 12.310.000,— 3/m. Schatkistpromessen à f 992,—
 „ 17.270.000,— 6/m. „ „ 982,92

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de in-
 schrijving opengesteld op 6000 aandelen The Miller Rubber
 Cy zonder nominale waarde à 436¼ % en op de volgende
 obligatie-leeningen:

	Guldens	Rente-voet	Emissie-koers
Wijkvereniging Eltheto	100.000	5 %	100 %
R.K. Hoogere Handelssch. te München	250.000	7 %	98½ %
Parochie van St. Michael Klausenburg	300.000	8 %	98½ %
Order der P.P. Missionarissen Trap- pisten van Mariannhill	500.000	5 %	99 %
Orde der Z.Z. Dominicanessen	350.000	7 %	99 %
Orde der P.P. Cisterciënsers	180.000	5 %	100 %
Vereeniging van Kruisheeren	100.000	5 %	99½ %
Koningin van den H. Rozenkrans te Budapest	125.000	7½ %	100 %
Parochie van O. L. Vrouwe van Goe- den Raad	105.000	5 %	100 %
Ver. tot bevordering van Kath. Bijz. Ond. in het Bisdom Haarlem....	400.000	5 %	100 %

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

	3 Oct. '25	3 Feb. '27	3 Oct. '25	3 Feb. '27
Ned. (Disc. Wissels. 3½)	3 Oct. '25	3 Feb. '27	Zwits. Nat. Bk. 3½	22 Oct. '25
Bel. Binn. Eff. 4½	3 Feb. '27		N. Bk. v. Denem. 5	24 Juni '26
Bk. (Vrsch. in R.C. 5½)	3 Feb. '27		Zweedsche Rbk 4	21 Apr. '27
Javasche Bank.	4 14 Juli '26		Bank v. Noorw. 4½	26 Oct. '26
Bank van Engeland 4½	21 Apr. '27		Bk. v. Tsjecho- slowakije	5 8 Mrt. '27
Duitsche Rijksbank 5	11 Jan. '27		N. Bk. v. O'rijk. 6	4 Feb. '27
Bank v. Frankrijk 5	14 Apr. '27		N. Bk. v. Hong. 6	25 Aug. '26
Belgische Nat. Bnk. 5½	27 Apr. '27		Bank v. Italië 7	17 Juni '25
Fed. Res. Bank N.Y. 4	12 Aug. '26		Z.-Afr. Res. bnk 5½	
Bank van Spanje.	5 23 Mrt. '23			

OPEN MARKT.

	1927				1926	1925	1914
	7 Mei	2/7 Mei	25/30 April	18/23 April	3/8 Mei	4/9 Mei	20/24 Juli
Amsterdam							
Partic. disc.	3½/8-7/16	3½/8-1/2	3½/2	37/16-1/2	215/16-3	35/16-1/2	3½/8-9/16
Prolong.	4	3½/4-4½	4-1/4	3½/2-4	3-1/2	2½/2-3½/2	2½/4-3½/4
Londen							
Daggeld	3½/4-1/2	3½/4-4½	3-4	2½/2-4	4-1/2	3½/2-43/4	13/4-2
Partic. disc.	3½/8-11/16	3½/8-11/16	3½/8-3/4	3½/16-4½	43/8-9/16	4½/2-5/8	2½/4-3/4
Berlijn							
Daggeld	6-7½	6-8½	3½/2-8½	4-7	4-6½	8½/2-10½/2	—
Partic. disc.							
30-55 d.	47/8	47/8	43/8-3/4	45/8	43/4	8-1/8	—
56-90 d.	47/8	47/8	43/8-3/4	4½/2-5/8	43/4	8	2½/8-1/2
Waren- wechel.	5	5	47/8-5	43/4-7/8	5-3/4	87/8-9½/2	—
New York ¹⁾							
Call money	4-1/4	4-3/4	4-5½/4	4-1/4	3½/2-4½/4	3½/2-4	13/4-2½/2
Partic. disc.	3¾	3¾	3¾	3¾	3¾	3¾	—

¹⁾ Call money-koers van 6 Mei en daaraan voorafgaande weken t/m
 Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York **)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia ¹⁾
3 Mei 1927	2.49 ¹⁵ / ₁₆	12.14 ¹ / ₂	59.22 ¹ / ₂	9.79 ¹ / ₂	34.75	100 ¹ / ₂
4 „ 1927	2.49 ⁷ / ₈	12.14 ¹ / ₂	59.21 ¹ / ₂	9.79 ¹ / ₂	34.74 ¹ / ₂	100 ¹ / ₂
5 „ 1927	2.49 ⁷ / ₈	12.14 ¹ / ₂	59.21	9.79 ¹ / ₂	34.75	100 ¹ / ₈
6 „ 1927	2.49 ⁷ / ₈	12.13 ⁷ / ₈	59.20 ¹ / ₂	9.79	34.74 ¹ / ₂	100 ¹ / ₈
7 „ 1927	—	12.14	59.20 ¹ / ₂	9.79	34.74	100 ¹ / ₈
9 „ 1927	2.49 ¹⁵ / ₁₆	12.14 ¹ / ₂	59.20 ¹ / ₂	9.79	34.73	100 ¹ / ₈
Laagste d.w. ¹⁾	2.49 ³ / ₄	12.13 ¹ / ₂	59.19	9.78	34.72	100
Hoogste d.w. ¹⁾	2.50	12.14 ¹ / ₂	59.23	9.80	34.78	100 ¹ / ₁₆
2 Mei 1927	2.49 ⁷ / ₈	12.13 ⁷ / ₈	59.22 ¹ / ₂	9.79	34.75	100 ¹ / ₂
25 April 1927	2.50	12.14	59.25	9.79	34.75 ¹ / ₂	100 ¹ / ₂
Muntpariteit	2.48 ³ / ₄	12.10 ¹ / ₂	59.26	48.—	34 59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag ¹⁾	Boeka- rest ¹⁾	Milaan **)	Madrid **)
3 Mei 1927	48.07	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	13.05	44 25
4 „ 1927	48.06 ¹ / ₂	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	13.04	44.09
5 „ 1927	48.06 ¹ / ₂	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	13.12 ¹ / ₂	44.14
6 „ 1927	48.05	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	13.24	44.20
7 „ 1927	48.06	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	—	—
9 „ 1927	48.06	35.20	7.40	1.60	13.78	44.21
Laagste d.w. ¹⁾	48.02	35.10	7.38	1.55	12.70	44.05
Hoogste d.w. ¹⁾	48.09	35.30	7.42	1.65	13.80	44.30
2 Mei 1927	48.06	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	12.81 ¹ / ₂	44.30
25 April 1927	48.07	35.17 ¹ / ₂	7.40	1.60	12.71 ¹ / ₂	43.85
Muntpariteit	48.—	35.—	²⁾	48.—	48.—	48.—

Data	Stock- holm *)	Kopen- hagen *)	Oslo *)	Hel- sing- fors ¹⁾	Buenos- Aires ¹⁾	Mon- treal ¹⁾
3 Mei 1927	66.85	66.67 ¹ / ₂	64.60	6.30	105 ³ / ₄	2.50
4 „ 1927	66.85	66.70	64.60	6.30	105 ³ / ₄	2.50 ¹ / ₂
5 „ 1927	66.85	66.70	64.55	6.29	105 ¹ / ₄	2.50 ¹ / ₄
6 „ 1927	66.85	66.70	64.57 ¹ / ₂	6.29 ¹ / ₂	105 ³ / ₄	2.50
7 „ 1927	66.85	66.70	64.65	6.30	105 ³ / ₄	2.50
9 „ 1927	66.85	66.70	64.62 ¹ / ₂	6.30	105 ³ / ₄	2.50
Laagste d.w. ¹⁾	66.80	66.60	64.55	6.28	105 ¹ / ₂	2.49 ³ / ₄
Hoogste d.w. ¹⁾	66.90	66.75	64.95	6.32	106 ¹ / ₂	2.50 ³ / ₈
2 Mei 1927	66.85	66.70	64.40	6.30	105 ³ / ₄	2.50 ³ / ₁₆
25 April 1927	66.97 ¹ / ₂	66.70	64.60	6.30	105 ³ / ₄	2 50 ³ / ₄
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	6.26 ¹ / ₂	105 ¹ / ₂	2.48 ³ / ₄

¹⁾ Noteering te Amsterdam. ²⁾ Noteering te Rotterdam.

¹⁾ Particuliere opgave.

²⁾ Wettelijk gestabiliseerd tusschen 7.53½ en 7.21½.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht
 voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
3 Mei 1927	4,85 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ³ / ₈	23,70	40,01 ³ / ₈
4 " 1927	4,85 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ⁷ / ₈	23,70	40,01 ³ / ₈
5 " 1927	4,85 ⁷ / ₈	3,91 ⁷ / ₈	23,70	40,02 ¹ / ₂
6 " 1927	4,85 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ⁷ / ₈	23,70	40,02
7 " 1927	4,85 ¹⁵ / ₁₆	3,91 ⁷ / ₈	23,69 ¹ / ₂	40,02
9 " 1927	4,85 ²⁷ / ₃₂	3,91 ⁷ / ₈	23,70	40,02
10 Mei 1926	4,85 ⁵ / ₈	3,15 ¹ / ₂	23,80	40,18 ¹ / ₂
Muntpariteit ..	4,8667	19,30	23,81 ¹ / ₂	40 ³ / ₁₆

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	23 Apr. 1927	30 Apr. 1927	27 Mei 1927 Laagste	7 Mei 1927 Hoogste
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 ¹ / ₂	97 ¹ / ₂	97 ⁷ / ₁₆	97 ⁹ / ₁₆
Athene	Dr. p. £	363 ¹ / ₂	365	360	367
Bangkok ...	Sh. p. tical	1/10	1/10 ¹ / ₂	1/10 ¹ / ₂	1/10 ³ / ₈
Budapest ...	Pen. p. £	27.85	27.87	27.83	27.90
B. Aires ¹⁾ ...	d. p. \$	47 ¹⁹ / ₁₆	47 ¹⁹ / ₃₂	47 ¹ / ₂	47 ⁹ / ₁₆
Calcutta	Sh. p. rup.	1/5 ⁷ / ₈	1/5 ²⁷ / ₃₂	1/5 ²⁷ / ₃₂	1/5 ²⁹ / ₃₂
Constantin ...	Piast. p. £	947 ¹ / ₂	945	930	950
Hongkong ..	Sh. p. \$	2/0 ¹⁹ / ₃₂	2/0 ³ / ₈	2/0 ¹ / ₈	2/0 ¹³ / ₃₂
Kobe	Sh. p. yen	1/11 ¹ / ₂	1/11 ¹ / ₂	1/11 ¹ / ₂	1/11 ¹ / ₂
Lissabon ¹⁾ ..	d. per Esc.	217 ¹ / ₃₂	217 ¹ / ₃₂	233 ¹ / ₆₄	235 ¹ / ₆₄
Mexico	d. per \$	24	24	23	25
Montevideo ¹⁾	d. per \$	50 ¹ / ₂	49 ¹ / ₂	49 ¹ / ₂	50 ¹ / ₂
Montreal ¹⁾ ..	\$ per £	4.84 ³ / ₂	4.85 ³ / ₂	4.85 ¹ / ₂	4.85 ⁷ / ₁₆
R. d. Janeiro ¹⁾	d. per Mil.	553 ¹ / ₆₄	527 ¹ / ₃₂	513 ¹ / ₁₆	555 ¹ / ₆₄
Shanghai ...	Sh. p. tael	2/6 ¹⁹ / ₁₆	2/6 ³ / ₈	2/6 ¹ / ₄	2/7 ¹ / ₈
Singapore ...	id. p. \$	2/3 ¹ / ₂	2/3 ¹ / ₂	2/3 ²³ / ₃₂	2/3 ²⁷ / ₃₂
Valparaiso ²⁾ ..	\$ p. £	39.65	39.82	39.82	39.85
Warschau ...	Zl. p. £	43 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂	43	44

1) Telegrafisch transfert. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS²⁾

Londen ¹⁾	N.York ²⁾	Londen
2 Mei 1927.. 25 ³ / ₈	55 ³ / ₈	2 Mei 1927.... 84/11 ¹ / ₂
3 " 1927.. 25 ¹⁵ / ₁₆	56 ¹ / ₈	3 " 1927.... 84/10 ¹ / ₂
4 " 1927.. 25 ⁷ / ₈	56 ¹ / ₂	4 " 1927.... 84/11
5 " 1927.. 26	56 ¹ / ₂	5 " 1927.... 84/11
6 " 1927.. 26 ¹ / ₁₆	56	6 " 1927.... 84/11
7 " 1927.. 25 ⁷ / ₈	56	7 " 1927.... 84/11
8 Mei 1926.. 30 ³ / ₁₆	65 ¹ / ₂	8 Mei 1926.... 84/11 ¹ / ₂
20 Juli 1914.. 24 ¹⁵ / ₁₆	54 ¹ / ₈	20 Juli 1914.... 84/11

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

De Minister van Financiën maakt bekend:

Vorderingen.	23 April 1927	30 April 1927
Saldo bij de Nederlandsche Bank ...	f —	f —
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten	f 674.830,37	f 64.142,53
Voorschot op ult. Mrt. 1927 aan de gemeenten op voor haar door de Rijks-administratie te heffen gemeentelijke inkomstenbelasting en opcenten op de Rijksinkomsten belasting	" 44.717.863,55	" 44.717.863,55
Voorschotten aan de koloniën	" 7.856.863,82	" 12.984.183,75
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand van Staatsschuldbrieven	" 118.443.160,73	" 120.848.686,65
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	" 18.100.680,68	" 22.676.262,15
Vordering op het Staatsbedrijf der P., T. en T. 2)	" —	" —
Id. op andere Staatsbedrijven 3)	" 2.445.348,03	" 2.445.348,03
Verplichtingen.		
Voorschot door de Nederl. Bank	f 6.126.354,78	f 9.170.046,31
Schatkistbiljetten in omloop 1)	" 85.722.000,—	" 85.722.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" 38.930.000,—	" 44.930.000,—
Waarvan direct bij de Ned. Bank ..	" —	" —
Zilverbons in omloop	" 11.961.242,—	" 11.761.562,—
Schuld a. d. Bank v. Ned. Gemeenten 2) ..	" —	" —
Id. a. h. Alg. Burg. Pensioenfonds 2) ..	" 2.029.493,43	" 3.641.684,30
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 2) ..	" 32.973.090,50	" 29.923.487,65
Id. aan andere Staatsbedrijven 2)	" 620.000,—	" 670.000,—
Id. aan diverse instellingen 2)	" 4.666.631,96	" 4.610.113,26

1) Waarvan f 12.056.000 vervallende op 1 Juli 1929.
2) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	23 April 1927	30 April 1927
Saldo bij 's Rijks kas	f —	f —
Saldo bij de Javasche Bank	f 1.126.000,—	f —
Verplichtingen:		
Voorschot uit 's Rijks kas aan N.-Indië	" 1.108.000,—	f 4.914.000,—
Voorschot Javasche Bank aan N.-Indië	" —	" 4.888.000,—
Schatkistpromessen in omloop	" —	" —
Muntbiljetten in omloop	" 30.603.000,—	" 30.436.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds ..	" 1.182.000,—	" 1.320.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank ..	" 1.583.000,—	" 1.372.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 9 Mei 1927.

Activa.		
Binnenl. Wis. sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 79.561.245,62 Bijbnk. " 14.201.643,06 Ag.sch. " 18.494.246,67	f 112.257.135,35
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef.	f 123.637.144,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.		" 123.637.144,—
Beleeningen	Hfdbk. f 51.106.531,13 incl. vrach. Bijbnk. " 12.603.182,22 in rek.-crt. Ag.sch. " 78.494.370,28 op onderp.	f 142.204.083,63
Op Effecten	f 137.653.851,71	
Op Goederen en Spec. ..	4.550.231,92	" 142.204.083,63
Voorschotten a. h. Rijk		" 2.410.196,35
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud	f 59.047.525,—
	Muntmat., Goud ..	f 359.731.848,36
		f 418.779.373,36
	Munt, Zilver, enz.	f 27.270.670,58
	Muntmat., Zilver ..	—
Effecten		" 446.050.043,94
Belegging Res.fonds. f	7.037.855,29	
id. van 1/8 v. h. kapit.	3.963.937,79	" 11.001.793,08
Gebouwen en Meub. der Bank		" 5.142.000,—
Diverse rekeningen		" 74.329.591,60
		f 917.031.987,95
Passiva.		
Kapitaal		f 20.000.000,—
Reservefondsen		" 7.047.731,06
Bijzondere reserve		" 8.800.000,—
Bankbiljetten in omloop		" 830.458.965,—
Bankassigtiën in omloop		" 334.478,43
Rek.-Cour. { Het Rijk f	—	
saldo's: { Anderen " 31.668.504,79		" 31.668.504,79
Diverse rekeningen		" 18.722.308,67
		f 917.031.987,95

Beschikbaar metaalsaldo
 f 272.983.497,94 |

Op de basis van 1/8 metaaldekking
 " 99.691.108,30 |

Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.
 " 1.360.917.485,— |

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
9 Mei '27	59.048	359.732	830.459	32.003	272.983	52
2 " '27	59.156	359.739	867.801	32.824	365.518	49
25 April '27	59.272	359.739	791.119	39.176	279.917	54
19 " '27	59.360	359.739	801.286	27.503	279.489	54
11 " '27	59.406	359.739	805.620	30.186	278.446	53
4 " '27	59.529	359.738	819.442	27.464	276.773	53
10 Mei '26	62.502	365.210	854.087	25.488	277.015	51
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521 ¹⁾	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
9 Mei 1927	112.257	—	142.204	123.637	74.330
2 " 1927	113.678	—	175.169	134.355	64.597
25 April 1927	86.770	—	133.471	134.237	54.540
19 " 1927	87.130	—	140.180	142.776	46.425
11 " 1927	90.877	—	130.819	146.862	50.274
4 " 1927	97.663	—	132.862	146.647	47.506
10 Mei 1926	73.387	—	135.357	184.233	76.483
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	20.188	509

1) Op de basis van 1/8 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
2 April 1927..	1.040	1.612	623	934	617
26 Maart 1927..	1.041	1.378	655	953	519
19 " 1927..	1.040	1.405	701	943	486
12 " 1927..	1.041	1.452	565	952	525
5 " 1927..	1.041	1.567	643	963	538
3 April 1926..	1.010	1.766	550	956	373
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
30 Apr. 1927	216.700		305.600	58.300	143.920
23 " 1927	216.500		306.800	48.500	145.440
16 " 1927	216.500		311.600	42.300	145.720
9 Apr. 1927	185.634	30.681	311.514	39.630	147.052
2 " 1927	185.904	31.488	307.260	44.840	147.926
26 Mrt. 1927	190.025	31.410	303.916	49.089	151.788
19 " 1927	190.496	30.865	306.105	45.239	151.993
1 Mei 1926	200.132	38.806	331.518	49.777	163.226
2 Mei 1925	133.534	50.364	279.068	49.801	118.974
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842 ¹⁾

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
30 Apr. 1927		115.600		***	60
23 " 1927		113.700		***	61
16 " 1927		114.300		***	61
9 Apr. 1927	13.896	20.386	64.659	41.880	62
2 " 1927	13.724	20.484	65.852	41.306	62
26 Mrt. 1927	13.847	20.695	65.522	38.499	63
19 " 1927	13.726	20.852	65.731	36.673	63
1 Mei 1926	9.845	20.960	43.080	75.144	63
2 Mei 1925	20.672	18.675	42.161	65.237	56
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	44

¹⁾ Sluippost activa. ²⁾ Basis $\frac{2}{5}$ metaaldekking.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes		
			Bedrag	Bankbilj.	Gov. Sec.
4 Mei 1927	153.602	137.585	295.772	56.250	245.991
27 April 1927	154.163	137.515	294.779	56.250	245.108
20 " 1927	153.848	137.038	298.678	56.250	248.968
13 " 1927	153.173	137.860	299.928	56.250	249.949
6 " 1927	151.300	137.859	293.542	56.250	243.696
30 Maart 1927	150.548	137.953	288.067	56.250	237.913
5 Mei 1926	147.475	141.196	—	—	—
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dek-kings-perc. 1)
4 Mei '27	46.289	41.902	12.398	93.830	35.767	33 $\frac{1}{8}$
27 Apr. '27	47.940	42.155	10.170	98.647	36.398	33 $\frac{7}{16}$
20 " '27	37.956	68.779	15.244	110.338	35.560	29 $\frac{1}{8}$
13 " '27	28.982	74.588	23.901	97.076	34.063	29
6 " '27	30.982	77.766	21.036	103.249	33.191	26 $\frac{11}{16}$
30 Mrt. '27	32.668	83.724	32.981	97.465	32.346	24 $\frac{3}{4}$
5 Mei '26	42.230	73.544	16.701	107.351	26.029	21
22 Juli '14	11.005	33.633	13.736	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Waarvan in het buitenl. ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen
5 Mei '27	5.547	1.864	342	57	3.191	11	1.649
28 Apr. '27	5.547	1.864	342	58	3.021	8	1.686
21 " '27	5.547	1.864	342	60	2.170	9	1.743
14 " '27	5.548	1.864	342	70	2.471	10	1.828
7 " '27	5.548	1.864	342	73	2.239	11	1.895
6 Mei '26	5.548	1.864	334	78	3.875	18	2.487
23 Juli '14	4.104	—	640	—	1.541	8	769

Data	Buit.gew. voorsch. afd. Staat	Schat-kistbilj. afd. Staat	Diver-sen ²⁾	Circulatie	Rekg. Courant	
					Parti-culieren	Staat
5 Mei '27	29.300	5.690	14.301	53.319	7.270	82
28 Apr. '27	29.300	5.675	12.526	52.210	6.874	117
21 " '27	29.300	5.675	11.284	52.550	4.844	15
14 " '27	28.150	5.673	11.442	52.883	3.801	98
7 " '27	28.150	5.671	12.067	53.351	3.886	36
6 Mei '26	35.250	5.322	4.339	53.181	2.661	20
23 Juli '14	—	—	—	5.912	943	401

¹⁾ Waarvan beschikbaar 463 miljoen. ²⁾ In disconto genomen wegens voorsch. v. d. Staat aan buitenl. regeeringen. ³⁾ Sluippost activa.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 9 Mei 1927.

De internationale fondsenmarkten hebben in de achter ons liggende berichtperiode een tamelijk kalm verloop gehad. De stemming is over het algemeen echter vrij verdeeld geweest. Zoo is de beurs te Berlijn bijv. aanvankelijk vast geweest, doch is in het verder verloop min of meer gevoelig achteruit gelopen. De voornaamste aanleiding hiervoor heeft de vrees gevormd, dat de groote geldgevers zich eenigszins terug zouden trekken, zoodra gelden gevraagd zouden worden tot het voortzetten van hausse-posities per half Mei.

Te Parijs is de tendens iets kalmer geworden. Ondanks de vrij definitieve tegenspraak van de regeering ten opzichte van plannen tot revalorisatie van het Fransche betaalmiddel, bleef men in beurskringen geloof hechten aan deze mogelijkheid, zoodat de neiging ontstond eenig materiaal ter beurze aan te voeren.

Te Londen is de stemming opgewekt gebleven, ondanks het onveranderde peil van het bankdisconto. Men had in Citykringen vrijwel gerekend op een verdere discontoverlaging; toch kon, zooals gezegd, het uitblijven hiervan geen ongunstige uitwerking op de fondsenmarkt uitoefenen. Vooral de beleggingsafdeeling heeft hogere koersen te aanschouwen gegeven. Dit is des te merkwaardiger geweest, omdat in de achter ons liggende berichtperiode omvangrijke emissies van obligaties plaats hebben gevonden, welke alle een goed onthaal hebben gevonden. Alleen Chinese soorten hebben een uitzondering gevormd, niet zoozeer, omdat men den toestand somberder inzag, doch eerder als reactie op de verbetering van de vorige week.

Te New York is de grondtoon vast gebleven, hoewel de markt eenige verontrusting aan den dag heeft gelegd, naar aanleiding van de nota van de Engelsche regeering aan het Amerikaansche gouvernement, inzake de regeling van de buitenlandsche schulden.

Ten onzent is de markt vrij sterk bewogen geweest, terwijl de meeste afdelingen een opgewekte tendens aan den dag hebben gelegd. Ook de *beleggingsmarkt* is vast gebleven, waarbij de min of meer hooge geldkoersen blijkbaar geen gewicht van beteekenis in de schaal hebben gelegd. 6 pCt. Ned. Werk. Schuld 1922: 105 $\frac{3}{4}$, 105 $\frac{5}{8}$; 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Ned. Werk. Schuld 1917: 99 $\frac{3}{16}$, 99 $\frac{7}{16}$, 99 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ pCt. Ned.-Indië 1926: 95 $\frac{31}{32}$, 96 $\frac{1}{4}$, 96 $\frac{3}{32}$; 5 pCt. Mexico £100—1000: 10 $\frac{1}{2}$, 10 $\frac{3}{16}$, 10 $\frac{1}{4}$; 5 pCt. Brazilië 1913 £20—100: 71 $\frac{1}{4}$, 71 $\frac{1}{16}$, 71 $\frac{1}{2}$; 8 pCt. Sao Paulo 1921: 106, 105 $\frac{13}{16}$, 106.

Groote aandacht heeft de afdeling voor *suikeraandeelen* getrokken. Gedurende de geheele berichtswEEK bestond er groote belangstelling voor tal van suikeraandeelen, welke in den regel minder courant worden verhandeld, zooals Kartasoera, Krian, enz., terwijl de courante soorten, zooals Javascche Cultuur Maatschappij, Vorstenlanden, Handelsvereniging „Amsterdam”, enz. eenigszins op den achtergrond zijn gebleven. Hierin is tegen het einde van de berichtperiode in zoverre verandering ingetreden, dat ook aandeelen Handelsvereniging „Amsterdam” tot zeer belangrijke hogere koersen werden verhandeld, in verband met de mededeeling van de directie dier maatschappij, dat zou worden overgegaan tot een uitgifte van f 5.000.000 aandeelen à pari, uitsluitend voor aandeelhouders, waaruit derhalve een aanzienlijk „claimrecht” voor aandeelhouders voortvloeit. Bovendien heeft tot de algemeen gunstige stemming nog bijgedragen het feit, dat de noteringen voor Cubasuiker een verbetering hebben aangetoond. Cultuur Mij. der Vorstenlanden: 177 $\frac{1}{2}$, 179 $\frac{1}{2}$, 181 $\frac{1}{2}$; Handelsvereniging „Amsterdam”: 714, 723 $\frac{1}{2}$, 759 $\frac{1}{2}$, 772, 767 $\frac{1}{4}$; Java Cultuur Mij.: 381, 385, 390, 396 $\frac{1}{2}$; Krian: 182 $\frac{1}{2}$, 191, 207 $\frac{1}{4}$, 203, 208; Kartasoera Cultuur Mij.: 128 $\frac{1}{2}$, 132, 138 $\frac{1}{2}$, 157 $\frac{1}{2}$; Moormann: 442, 449, 442; Ned.-Ind. Suiker Unie: 270, 275 $\frac{1}{2}$, 280; Pagothan: 287, 295, 301; Poerworedjo: 116 $\frac{1}{4}$, 119, 120 $\frac{3}{4}$; Sindanglaet: 428, 434, 435; Suiker Cultuur Mij.: 298, 301, 310; Tjepper: 765, 772, 783; Watoetoe-lis Poppoh: 810 (ex div.), 820, 839.

Ook de *tabaksafdeeling* is voortdurend in het middelpunt der belangstelling gebleven, zoowel voor Javasoorten, als voor de aandeelen in Sumatra-ondernemingen. De inschrijving voor Sumatratatabak, welke Vrijdag jl. te Amsterdam plaats heeft gevonden, heeft opnieuw hooge prijzen opgeleverd. Daarenboven zijn de berichten omtrent den te velde staanden oogst voortdurend gunstig gebleven, zoodat zeer veel hogere prijzen voor tabaksaandeelen werden betaald. Arendsborg: 668, 676 $\frac{1}{2}$, 665 (ex div.); Besoeki Tabak: 464, 475, 484, 495; Deli Batavia: 521, 528, 534 $\frac{1}{4}$; Deli Mij.: 470, 478 $\frac{1}{2}$, 474; Ngoepit: 409, 405, 415, 419; Oostkust: 249 $\frac{1}{4}$, 254 $\frac{1}{8}$, 262 $\frac{3}{4}$, 267 $\frac{1}{2}$; Senembah: 479, 484 $\frac{1}{2}$, 482 $\frac{1}{4}$,

480%; Soekowaro: 360, 370, 380; Temoeloes Landbouw: 505, 507, 505.

Rubberaandeelen hebben een goed deel van de belangstelling, welke vroeger voor deze afdeling ter beurze heeft bestaan, kunnen hervinmen. Dit stond niet zoozeer in verband met hoogere rubberprijzen, dan wel met de overweging, dat de restrictie, welke van 1 Mei af ten opzichte van de Britsch-Indische plantages is ingevoerd, vermoedelijk niet zal nalaten uitwerking te hebben op den omvang van den aanvoer te Londen. Men verwacht in dit verband een geleidelijke afneming van dien voorraad en daarmee samengaan een verbetering van den rubberprijs in de toekomst. Amsterdam Rubber: 337½, 345, 348½; Deli Batavia Rubber: 272, 279¼, 284; Hessa Rubber: 479¼, 475, 479; Indische Rubber: 434, 430½, 425; Java Caoutchouc: 234¼, 239, 232; Kali Telepak: 346½, 349½, 352; Kendeng Lemboe: 420¼, 416, 421½; Ned.-Indische Rubber & Koffie: 335, 337, 339; Oost-Java Rubber: 395, 397, 391; R'dam Tapanoeli: 165¼, 168½, 171¼, 170¼; Serbadjadi: 345, 348, 351, 350½; Sumatra Caoutchouc: 297, 300, 301; Sumatra Rubber: 432¼, 430, 429; Vereenigde Indische Cultuur Ondernemingen: 212, 217½, 218½; Intercontinental Rubber: 14½, 13½, 14½.

De *petroleummarkt* heeft eveneens een aanzienlijke verbetering kunnen ondergaan. Er liepen geruchten, dat maatregelen in Amerika zouden worden overwogen om tot beperking van de productie over te gaan en in verband hiermede werden petroleumaandeelen hooger gewaardeerd. Later is een lichte reactie ingetreden, omdat men eenigszins twijfelde aan de mogelijkheid van een dergelijke beperking, gezien de ervaring, welke men vroeger in dit opzicht heeft opgedaan. Dordtsche Petr. Ind. Mij.: 350¼, 360, 361½; Gev. Holl. Petr. Cy.: 234¼, 235½, 237¼; Kon. Ned. Petr. Mij.: 372½, 376½, 381½; Perlak Petroleum: 64, 67¼, 66, 67½; Pseudawa: 23¼, 22, 23½; Marland Oil: 37½¹⁵/₁₆, 40³/₁₆, 39½.

Scheepvaartandeelen zijn rustig gebleven, met een vasten ondertoon. In het bijzonder waren aandelen Java-China-Japanlijn gezocht. Holland-Amerika Lijn: 87⁷/₁₆, 86, 85; Java-China-Japan Lijn: 128½, 127½, 131¼, 130½; Kon. Ned. Stoomboot Mij.: 95, 94½, 96¼, 95½; Ned. Scheepvaart Unie: 191¼, 193, 194¹/₁₆; Stoomvaart Mij. Nederland: 187, 188¼, 189¼.

Van *industriële aandelen* is de belangstelling voor kunstzijdesoorten gedaald, tegelijk met de noteeringen voor de desbetreffende aandelen, hoewel de nadeelige koersverschillen betrekkelijk klein zijn gebleven. Ook voor Jurgensaandeelen heeft zich een lichte reactie angezet. Aandelen Philips Gloeilampenfabrieken hebben een verdeeld verloop gehad; na een stijging werd het fonds aangeboden, in verband met geruchten, volgens welke van een uitgifte van nieuwe aandelen — met „claim” — voorloopig geen sprake zou zijn om ten slotte toch op een iets hooger niveau de markt te verlaten. Centrale Suiker Mij.: 121, 121¼, 122½; Hollandsche Kunstzijde Industrie: 130½, 129½, 128; Jurgens: 181¼, 183¼, 179¼, 180½; Maekubee: 132¼, 134, 128½, 130¼; Ned. Gist- en Spiritusfabriek: 396¼, 377 (ex div.), 385; Ned. Kunstzijdefabriek: 358½, 350½, 353; Philips Gloeilampenfabriek: 411¼, 399½, 408½, 412¼.

Mijnaandeelen waren over het algemeen hooger, vooral voor aandelen Billiton. Daarentegen ontstond tegen het einde der berichteweek ruim aanbod in aandelen Redjang Lebong, in verband met het jaarverslag, dat op de beurs een ongunstigen indruk heeft gemaakt. Alg. Exploratie Mij.: 72½, 74¼, 75½; Billiton 1e Rubriek: 812, 852, 860; Boeton Mijnbouw Mij.: 178, 184, 190; Müller & Co.'s Mijnbouw Mij.: 85½, 84, 84¼; Redjang Lebong: 176½, 180, 183, 168; Singkep Tin Mij.: 512¼, 506, 509.

Bankaandeelen waren rustig van toon. Een uitzondering hebben aandelen Amsterdamsche Bank gevormd, welke in vrij groote posten en tot stijgende koersen uit de markt werden genomen. Amsterdamsche Bank: 178½, 180, 182; Holl. Bank voor Zuid-Amerika: 75½, 76¼, 74¼; Incasso Bank: 123¼, 119 (ex div.), 119½; Koloniale Bank: 245½, 253¼, 257½; Ned.-Ind. Handelsbank: 171, 172½, 174¾; Ned. Handel Mij.-C. v. A.: 157½, 158¼, 159¼; R'damsche Bankvereeniging: 87¼, 87¼, 87½; Twentsche Bank: 137.

De *Amerikaansche markt* was stil, doch vast. American Smelting & Ref. Cy.: 149½, 151¼, 150¼ (ex div.), 151; Anaconda Copper: 94½, 95, 94¹/₁₆; Studebaker: 53½, 54, 54½; United States Steel Corp.: 167, 168¼, 170; Atchison Topeca: 180½, 182¼, 183; Baltimore & Ohio: 119¾, 122, 121, 123¼; Erie: 51¼, 55½, 54¼; Missouri Kansas & Texas: 46¼, 48½, 48; Union Pacific Rv.: 171, 173½, 175; Wabash Railway: 64¾, 67¼, 68¹¹/₃₂, 67¹³/₁₆.

De *geldmarkt* was vrij gelijkmatig; prolongatie schommelde tusschen 3½ en 4 pCt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

10 Mei 1927.

De tarwe-markt is vooral gedurende de eerste helft dezer week zeer vast geweest met levendige vraag in de Europeesche invoerlanden. Duitschland deed weder aanzienlijke inkoop, zoowel op zijn eigen havens als over Antwerpen en Rotterdam, en speciaal te Hamburg werd de vraag naar buitenlandsche tarwe gesteund door voortdurende zaken naar Tsjecho-Slowakije en Polen. Ook in andere gedeelten van Centraal-Europa bestaat goede belangstelling voor buitenlandsche tarwe, omdat de opbrengst van de eigen oogsten daar vrijwel schijnt te zijn opgebruikt. Zelden is gedurende geruimen tijd de vraag voor tarwe in geheel Europa zoo algemeen geweest als nu gedurende enkele weken het geval is. Italië had eenigen tijd aan den inkoop in minder sterke mate meegedaan, omdat de handel daar eenigszins werd belemmerd door stijging van den wisselkoers en reeds veel tarwe naar Italië onderweg was, terwijl de nieuwe Italiaansche oogst er uitstekend voorstaat. In den loop dezer week is echter ook Italië weder als kooper aan de markt gekomen. Ook Frankrijk zet zijn inkoop voort, al waren de zaken dan ook van niet zoo grooten omvang als een week tevoren. Ook in Engeland werd in het begin dezer week weder veel tarwe gekocht en tevens bestond ook in de kleinere invoerlanden, zooals België en Nederland, geregeld goede vraag. Op zichzelf was deze groote Europeesche kooplust reeds een gereede aanleiding tot vaste markten en dat de verschepingen deze week weder groot waren, vooral door toenemende afladingen van de Canadeesche havens, heeft de markt niet gedrukt, omdat nu reeds zoo langen tijd gebleken is, dat Europa volkomen in staat is de zeer groote hoeveelheden, welke de uitvoerlanden ter beschikking brengen, op te nemen. Behalve de groote Europeesche vraag hebben bovendien de uit de verschillende landen van het Noordelijk halfrond binnenkomende oogstberichten tot de vaste stemming der tarwemarkt bijgedragen. Voornamelijk geldt dit voor de berichten uit de Vereenigde Staten en Canada. Weliswaar hebben de overstromingen van den Mississippi en zijne bijrivieren weinig invloed op den tarweoogst, omdat in Louisiana en het door het water geteisterde gedeelte van Arkansas zeer weinig tarwe wordt verbouwd, doch ofschoon over het algemeen de stand van de wintertarwe goed te noemen is, zoo wordt toch ook hier en daar geklaagd over te grooten of te geringen regenval. Ernstiger is intusschen het uitstel, dat in Canada de uitzaai der zomertarwe ondervindt ten gevolge van overvloedigen regen en sneeuwval. In het vorige jaar was op 1 Mei reeds 75 pCt. der Canadeesche tarwe uitgezaaid, doch ditmaal was op dien datum slechts in enkele gedeelten van het productiegebied met dien uitzaai een begin gemaakt. Het is zeer goed mogelijk, dat de vertraging niet meer zal bedragen dan de tot nog toe voorspelde, 14 dagen, doch zulk een vertraging is, wegens den korten duur van den Canadeeschen zomer, lang niet ongevaarlijk. Beter is het ten slotte geloopt met den uitzaai der zomertarwe in het Noordwesten der Vereenigde Staten. Ook deze is eenigszins belemmerd door de ongunstige weersomstandigheden, doch volgens de laatste berichten is de uitzaai nu grootendeels gereed gekomen en, evenals trouwens ook in Canada, is het vochtgehalte van den bodem zoo bevredigend, dat een voorspoedige groei valt te verwachten. Dat de wintertarwe in de Vereenigde Staten niet of nauwelijks van de overstromingen geleden heeft, blijkt uit de ramingen der opbrengst, welke deze week werden gepubliceerd en die iets hooger waren dan een maand geleden. De weinig gunstige toestand in Canada, alsmede de groote vraag in Europa, hebben zoowel te Chicago als te Winnipeg weder een aanzienlijke prijsstijging voor tarwe teweeg gebracht, die echter voor de termijnen, welke betrekking hebben op den ouden oogst, nog grooter zijn geweest dan voor de latere posities. Ook in Argentinië trad, ondanks groote aanvoeren in de Argentijnsche havens, welke niettegenstaande de aanzienlijke verschepingen dezer week toch een toename der voorraden in die havens ten gevolge had, een sterke prijsverhoging voor tarwe op. De stijgende prijzen voor alle tarwesorten werden aanvankelijk in Europa geregeld betaald, doch op 6 Mei deed eerst in Engeland en later ook op het vasteland de sterke prijsstijging den omzet verminderen. Toen bovendien wegens beter weder in Noord-Amerika op 6 Mei de markten te Chicago en Winnipeg iets flauwer sloten en speciaal aan de Argentijnsche termijnmarkten een zeer sterke prijsverlaging plaats vond, die op den volgenden dag nog werd voortgezet, was de Europeesche tarwemarkt op 7 Mei plotseling zeer stil. In Engeland had daartoe het voortdurend groote aanbod uit Argentinië en

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires		
	Tarwe Mei	Mais Mei	Haver Mei	Tarwe Mei	Mais Mei	Lijnzaad Mei
7 Mei '27	142	79¼	48½	12,— ¹⁾	6,10 ¹⁾	15,80 ¹⁾
30 Apr. '27	135¼	71¼	45½	11,85 ²⁾	6,10 ²⁾	15,95 ²⁾
7 Mei '26	158¼	69¼	40¼	13,30	6,85	15,15
7 Mei '25	164¼	112	44½	15,45	10,30	21,90
7 Mei '24	104½	75½	47¼	11,10	8,05	19,40
20 Juli '14	82	56½	36¼	9,40	5,38	13,70

¹⁾ Per Juni. ²⁾ per Juli.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten	9 Mei 1927	2 Mei 1927	10 Mei 1926
Tarwe (Hardwinter II) .. ¹	15,75	15,20	16,50
Rogge (No. 2 Western) .. ¹	13,60	13,30	11,30
Mais (La Plata)	174,—	171,—	168,—
Gerst (48 lbs. malting) .. ²	256,—	254,—	192,—
Haver (Canada 3)	12,25	12,30	10,80
Lijnkoeken (Noord-Ameri- ka van La Plata-zaad) .. ¹	11,65	11,60	11,65
Lijnzaad (La Plata)	373,—	366,—	336,—

¹⁾ per 100 KG. ²⁾ per 2000 KG. ³⁾ per 1960 KG.

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	1/7 Mei 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	1/7 Mei 1927	Sedert 1 Jan. 1927	Overeenk. tijdvak 1926	1927	1926
Tarwe.....	49.914	723.704	416.231	—	26.724	6.282	750.428	422.513
Rogge.....	9.838	95.307	65.895	—	—	296	95.307	66.191
Boekweit.....	1.077	9.357	8.992	—	67	297	9.424	9.289
Mais.....	22.498	477.948	310.689	3.743	82.120	24.699	560.068	335.388
Gerst.....	14.683	165.874	113.610	—	2.899	4.049	168.773	117.659
Haver.....	5.655	62.165	65.314	—	1.436	2.095	63.601	67.409
Lijnzaad.....	200	91.408	70.913	5.000	82.058	77.716	173.466	148.629
Lijnkoek.....	3.655	66.658	93.540	—	—	—	66.658	93.540
Tarwemeel.....	133	42.755	21.100	1.831	14.940	4.144	57.695	25.244
Andere meelsoorten....	852	7.107	5.709	—	—	—	7.107	5.709

Canada medegewerkt en niet slechts spoedige tarwe, doch ook de nieuwe wintertarwe der Vereenigde Staten, waarin den laatsten tijd vrij geregeld zaken werden gedaan, was tot vrij wat verlaagde vraagprijzen in geheel Europa zeer moeilijk te plaatsen. De termijnmarkten te Chicago en Winnipeg openden op 7 Mei in zeer flauwe stemming, doch ten slotte trad een belangrijk herstel in, toen nieuwe berichten binnenkwamen omtrent ongunstig weder in Canada en ten slotte sloten beide markten nog weder boven het tot nog toe bereikte hoogste punt. Op den 9en had ook in Europa de markt zich belangrijk hersteld en Duitschland zoowel als België en Nederland, waar de vorige dagen de zaken sterk waren afgenomen, toonden weder veel meer ondernemingslust. Ofschoon de prijsdaling van 7 Mei weder vrijwel geheel te niet was gedaan, kwam weder een flinke omzet tot stand en het ziet er bij voortdoring naar uit, dat de invoerlanden voor het restant van het seizoen zullen moeten voortgaan met ruimen invoer van overzeesche tarwe. Niet alleen uit Noord-Amerika zijn de oogstberichten niet onverdeeld gunstig, doch ook sommige Europeesche landen klagen over ongunstige weersomstandigheden. In Engeland schijnt de oogst wat geleden te hebben onder den sterk wisselenden regenval gedurende het voorjaar en in Zuid-Oostelijk Europa klaagt men over droogte, die vooral in Roemenië onrust wekt. Daarbij zijn in Polen ook dit jaar de vooruitzichten ongunstig en reeds wordt verwacht, dat er slechts weinig graan beschikbaar zal zijn voor uitvoer. Eenige verbetering is ingetreden in Noord-Afrika, waar het er met de nieuwe graanoogsten zeer slecht voorstond. In Marokko en Tunis is tenminste regen gevallen, welke voor tarwe en gerst de verwachtingen sterk heeft doen verbeteren, doch uit Algiers luiden de berichten nog zeer pessimistisch. Duitschland, Frankrijk en het overige Westelijke deel van het vasteland, waarbij ook Italië en Spanje, rapporteeren zeer gunstig over het te velde staande graan en het officieele rapport, dat onlangs over den Nederlandschen oogst is gepubliceerd, is dan ook zeer rooskleurig. Aan het herstel der tarwemarkt op 9 Mei heeft Argentinië in zeer sterke mate meegedaan door verhoogingen aan de termijnmarkten van niet minder dan 30 à 45 centavos per 100 KG., nadat op 6 en 7 Mei de prijzen er 50 centavos waren gedaald. Het slot te Buenos Aires en Rosario was op 9 Mei 65 centavos of ruim 5 pCt. hooger dan op den 2den. Te Winnipeg, waar de markt op 9 Mei gesloten was, heeft in den loop der week de prijsstijging voor Mei 6½, voor Juli 6½, voor October 4½ dollarcent per 60 lbs. bedragen; te Chicago voor Mei 6, Juli 4¼, September 4¼ cent.

In rogge waren de zaken deze week van veel minder beteekenis dan den laatsten tijd het geval is geweest. In Duitschland heeft men gedurende eenige weken zooveel rogge gekocht, dat blijkbaar voorloopig de behoefte grootendeels is gedekt, doch het valt te verwachten, dat spoedig weder nieuwe inkoop nodig zullen zijn. De termijnmarkt voor rogge te Chicago heeft deze week weinig fluctuaties ondergaan, doch bleef over het algemeen vast. De prijs steeg

voor Mei 1½, voor Juli 2 dollarcent per 56 lbs., doch deze week waren wederverkoopers voortdurend met Noord-Amerikaansche rogge aan de markt beneden de prijzen van het uitvoerland.

Voor maïs heeft de intrede van den zomer de zaken wat doen afnemen. Speciaal was dit het geval in Nederland, waar, na de zeer levendige vraag van den laatsten tijd, de kooplust aanzienlijk is verminderd. Een prijsverlaging van beteekenis heeft die vermindering der vraag eigenlijk niet teweeggebracht omdat in Denemarken, Duitschland en Engeland de markt nog vrij goed bleef, aanvankelijk de termijnmarkten in Argentinië haar vaste stemming bleven behouden en bovendien de zeevrachten vast bleven en zelfs eenige verhooging ondergingen. Eenigen steun ondervond de markt in Nederland door betere vraag naar maïs aan de Duitsche markten aan den Rijn en in het begin der week is daardoor, hoewel de premie voor spoedige partijen grootendeels verdween, voor wat meer verwijderde stoomende Plata maïs de prijs nog wat verbeterd. Donaumaïs viel echter moeilijker te plaatsen wegens vrees voor onvoldoende kwaliteit, doch goede partijen Donaumaïs blijven ook in Nederland steeds koopers vinden. Daarbij is het aanbod uit Roemenië zeer klein, omdat Centraal-Europa betere prijzen betaalt dan de West-Europeesche havens en het aanbod in de Roemeensche havens tegenwoordig gering is in verband met de droogte en den veldarbeid voor den nieuwen maïsoogst. Vrij veel maïs is deze week weder uit Argentinië verscheept, doch de aanvoeren in de Argentijnsche havens overtroffen ook nu weder de afladingen. Toen bovendien een officieele raming van den Argentijnschen maïsoogst verscheen, volgens welke de opbrengst 34¼ miljoen quarters zou bedragen, tegen 32½ miljoen in het vorige jaar, heeft een vrij sterke prijsdaling aan de Argentijnsche termijnmarkten plaats gevonden. Bij de beschouwing dezer cijfers moet echter in aanmerking worden genomen, dat de zoeven genoemde raming van het vorige jaar te laag is geweest en als de schatting van den nu binnengehaalden oogst juist is, dan beteekent dat niet, dat zij van grooteren omvang is dan die van het vorige jaar. Intusschen kwam de verlaging der Argentijnsche termijnmarkten nauwelijks tot uiting in de naar Europa gevraagde prijzen, want de verschepers schijnen met een spoedig herstel te rekenen. Reeds op 9 Mei trad zulk een herstel in en ten slotte sloten de termijnmarkten voor maïs te Buenos Aires en Rosario op dien datum nog 10 centavos per 100 KG. hooger dan een week tevoren.

In de Vereenigde Staten was maïs deze week zeer vast, zoowel wegens slechte weersomstandigheden voor den nieuwen oogst in de vaste tarwemarkt als door de omstandigheid, dat de aanzeggingen te Chicago op den Meitermijn tenslotte zeer gemakkelijk zijn opgenomen. Ongeveer 5 dollarcent per 56 lbs. is te Chicago deze week de maïsprijs gestegen en sedert het midden van April is Meismaïs daar nu ongeveer 14 pCt. duurder geworden. De druk,

die van de groote voorraden uitging, schijnt voorloopig vrijwel verdwenen te zijn.

Voor gerst blijft de markt zeer vast met kleine verschepingen uit alle uitvoerlanden. De termijnmarkt te Winnipeg was aanvankelijk flauw met een vrij sterke prijsdaling, doch later trad een aanzienlijk herstel in en voor stoomende Plata- en Donaugerst worden nog steeds weder hogere prijzen betaald. Zelfs was op 9 Mei de gerstmarkt in Nederland veel levendiger dan den laatsten tijd het geval was geweest.

Ook haver is vast met algemeen goede vraag, zoowel in Engeland als op het vasteland, omdat de invoerlanden die zoo lang op hunne eigen haverogsten hebben geteerd, nu grootendeels op import zijn aangewezen. Daarbij is haver in Noord-Amerika in den loop dezer week veel duurder geworden, in verband met de ongunstige weersomstandigheden voor den nieuwen uitzaai in Canada en de Vereenigde Staten. De zaken in haver uit Noord-Amerika naar Europa hebben dan ook weder vrijwel opgehouden. Uit Argentinië en Chili is het aanbod van haver afgenomen, hetgeen in Engeland sterk heeft bijgedragen tot vastere markten, tot stijgende prijzen.

SUIKER.

Ofschoon de stemming op de verschillende suikermarkten de afgelopen week kalm genoemd kan worden, was er toch een beslist betere toon merkbaar, hetgeen ook bleek uit de noteeringen te New York, die als volgt verliepen:

	Sp. C.	Mei	Juli	Spt.	Dec.	Jan.	Mrt.
Slot voorafg. week	4.76	2.92	3.01	3.11	3.15	3.01	2.86
Opening verslagweek	4.77	—	2.99	3.09	3.15	3.02	2.86
Slot verslagweek	4.83	—	3.11	3.20	3.26	3.11	2.95

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. bedroegen deze week 79.000 tons, de versmeltingen 69.000 tons tegen 68.000 tons in 1926 en de voorraden 285.000 tons tegen 309.870 tons.

Voor prompte Cubasuiker werden prijzen bedongen loopend van 2,97 tot 3,06 dc. & fr. New York.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1927	1926	1925
	Tons	Tons	Tons
Weekontvangsten tot 30 April	78.369	145.760	199.477
Totaal sedert 1 Jan.—30 April	2.967.211	3.204.121	3.343.616
Werkende fabrieken	42	124	174
Weekexport 30 April	98.298	86.535	92.554
Totale export sedert 1 J.—30 A.	1.517.587	1.751.978	2.185.371
Totale voorraad 30 April	1.449.624	1.452.146	1.158.245

In Engeland verhoogden Raffinadeurs deze week den prijs van hun product met 3d.

De termijnmarkt sloot op de volgende noteeringen:

Mei 1927	Sh. 17/-	Oct. 1927	Sh. 16/3
Aug. " " "	17/4½	Dec. " " "	15/10½
		Maart 1928	17/6½

Dr. Mikusch raamt de met beetswortelen te beplanten oppervlakte van Europa op 2.425.000 H.A. (F. O. Licht's laatste raming, vorige week hier gepubliceerd, was 2.366.500 H.A.), terwijl hij de Europeesche bietsuikeropbrengst 1926/27 thans raamt op 6.957.000 tons.

Op Java zijn de eerste fabrieken met malen begonnen. Prijzen verbeterden deze week als volgt:

Superieur ready van	f 10,25 t. f 10,62½ per pic.
No. 16. &/hoog. bleef op ready	" 10,12½ genoteerd
Sup. Mei levering van	" 17,50 t. f 17,75 p. 100 K.G.
" Juni " " "	" 17,44 t. " 17,75 " 100 "
" Juli/Aug. " " "	" 17,31 t. " 17,83½ " 100 "

Hier t e l a n d e was de markt kalm gestemd doch trokken prijzen geleidelijk ietwat aan. Aan het slot werd Mei en Aug. tot f 20½ verhandeld en was de noteering voor Dec. f 18½ en voor Maart f 19½. De omzet bedroeg deze week ongeveer 4800 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 4 Mei 1927.

De vastere stemming van de Amerikaansche katoenmarkt blijft voortduren. Dit is voornamelijk een gevolg van de ernstige overstromingen, terwijl ook speculanten van de nogal uiteenloopende weerberichten geprofitteerd hebben. Liverpool Mid-American spot geeft een verhooging aan van 50 punten sedert ons laatste bericht en 2,44 punten boven het laagste van dit seizoen, d.i. 6,30 op 4 December jl. In de afgelopen week is er in locokatoen meer gedaan, nl. 36.000 balen, terwijl er in futures eveneens meer omging. Spinners berichten, dat basisprijzen aanmerkelijk hooger zijn geworden. Voor Egyptische katoen is eveneens meer

belangstelling gekomen en prijzen zijn in overeenstemming met Amerikaansche katoen gestegen, ook als een gevolg van manipulaties van speculanten in Egypte. Noteeringen zijn thans weer op het peil van midden November verleden jaar. Met het oog op de gunstige berichten van den Egyptischen oogst en groote ontvangsten in Alexandrië, ontbreekt het vertrouwen in deze stijging wel eenigszins.

In de Amerikaansche garenuutmarkt is weinig verandering gekomen en tot nu toe heeft men nog niet de gelegenheid gehad het resultaat van de inkrimping der productie, zooals door de Yarn Association aanbevolen, te controleren. Spinners van alle soorten berichten, dat, hoewel er een goede vraag bestaat, de geboden prijzen over het algemeen veel te laag zijn, zoodat er slechts kleine hoeveelheden op beperkte schaal omgaan. Iedereen is het er echter over eens, dat spinmarges achteruitgaan en dat men niet in staat is veel meer dan de helft van de stijging van het ruwe materiaal te bedingen. Zaken in Egyptische garens zijn moeilijk af te sluiten en men is van meening, dat de stijging van het ruwe materiaal te plotseling is geweest. Over het algemeen gesproken is er dan ook een stilstand in den handel, hoewel er gisteren enkele flinke posten in ringboomen en cops geplaatst zijn. In getwijnde garens zijn lage biedingen van Indië aan de markt en ook enkele posten voor binnenlandsch gebruik afgesloten. De vraag voor export is gering.

De verdere stijging in Amerikaansche en Egyptische katoen is een beletsel geweest voor zaken in de doekmarkt. Sommige markten, zooals China en in zekere opzichten India en De Straits, hebben op de verhoogde katoennoteeringen gereageerd door aanvragen voor latere levering in te zenden, doch in de meeste gevallen waren de limites te laag om tot zaken te leiden. De marges van fabrikanten zijn zoo gering, dat elke prijsstijging van garen noodzakelijk verhoogde doeknoteeringen ten gevolge heeft. In enkele gevallen zouden fabrikanten misschien in staat zijn geweest biedingen onder de volle stijging te accepteren, doch dit is dan alleen mogelijk door oude goedkoopere garencontracten, of andere speciale omstandigheden. Over het algemeen houden fabrikanten zich aan die prijzen, welke in verhouding zijn tot huidige katoen- en garennoteeringen.

	27 Apr. 4 Mei	Oost. koersen.	26 Apr. 3 Mei
Liverpoolnoteeringen.	T.T. op Br.-Indië	1/5½	1/5½
F.G.F. Sakellaris	14,30 15,85	T.T. op Hongkong	2/0½ 2/0½
G.F. No. 1 Oomra.	6,25 7,75	T.T. op Shanghai	2/6¼ 2/6¼

Noteering voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands.)

	6 Mei 1927	29 April 1927	22 April 1927	6 Mei 1926	6 Mei 1925
New York voor Middling ...	16,— c	15,30 c	15,05 c	19,35 c	23,55 c
New Orleans voor Middling	15,57 c	14,86 c	14,56 c	18,44 c	23,65 c
Liverpool voor Middling ...	8,75 d	8,35 d	8,07 d	9,98 d	12,86 d

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '26 tot 29 April '27	Overeenkomstige periode	
		1925/26	1924/25
Ontvangsten Gulf-Havens.	12305	9032	9062
" Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	2338	2039	2428
" "t Vasteland etc.	5747	3971	4196
" " Japan.....	1582	1031	846

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	29 April '27	Overeenkomstig tijdstip	
		1926	1925
Amerik. havens.....	2051	1000	710
Binnenland.....	825	1478	508
New York.....	219	27	181
New Orleans.....	501	311	174
Liverpool.....	1100	550	683

KOFFIE.

De markt bleef in dezelfde kalme stemming verkeeren, waarvan reeds sedert geruimen tijd onafgebroken melding moest worden gemaakt. In Nederlandsch-Indië liepen de prijzen voor Palembang Robusta nog iets terug; die van gewasschen Robusta bleven echter vrijwel onveranderd. Van Brazilië kwamen voor Rio iets verlaagde aanbiedingen af, doch voor Santos zijn deze in de meeste gevallen thans

nog gelijk aan die van een week geleden. Van gewasschen Centraal-Amerikaansche koffie's was het aanbod beperkt en de prijzen waren onveranderd.

In loco ging ook ditmaal weinig om, doch. de prijzen handhaafden zich meestal op het reeds bestaande niveau.

Aan de termijnmarkt waren de verschillen van den eenen dag op den anderen uiterst onbeduidend en bij het afsluiten van dit bericht zijn de noteeringen dan ook bijna gelijk aan die van verleden week.

Een dezer dagen uit Brazilië ontvangen telegram meldde, dat, te beginnen met 7 dezer, de dagelijkse aanvoeren te Santos, die in den laatsten tijd gelimiteerd waren op 36.000 balen, zouden worden beperkt op 30.000 balen, welk cijfer in overeenstemming is met den uitvoer in de maand April.

Volgens de dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam, is in April de aanvoer geweest als volgt:

	1927	1926	1925
	balen	balen	balen
in Europa	1.093.000	973.000	822.000
„ Ver. Staten v. Amerika	895.000	778.000	551.000

Totaal... 1.988.000 1.751.000 1.373.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste vier maanden van het jaar bedroegen 7.299.000 balen tegen 7.193.000 balen in 1926 en 6.336.000 balen in 1925.

De Afleveringen in April waren:

	1927	1926	1925
	balen	balen	balen
in Europa	955.000	960.000	792.000
„ Ver. Staten v. Amerika	853.000	827.000	744.000

Totaal... 1.808.000 1.787.000 1.536.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste vier maanden van het jaar waren 7.235.000 balen tegen 7.409.000 balen in 1926 en 6.155.000 balen in 1925.

Vanaf 1 Juli tot 30 April waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen dit seizoen 17.562.000 balen tegen 17.413.000 balen in 1925/26 en 16.492.000 balen in 1924/25, terwijl de Afleveringen bedroegen 17.244.000 balen tegen 17.506.000 balen in 1925/26 en 16.541.000 balen in 1924/25.

De zichtbare voorraad was op 1 dezer in Europa 1.732.000 balen tegen 1.594.000 balen op 1 April. In Amerika bedroeg hij 807.000 balen tegen 765.000 balen op 1 April. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 dezer 2.539.000 balen tegen 2.359.000 balen op 1 April. Hij bedroeg op 1 Mei 1926 — 2.308.000 balen en op 1 Mei 1925 — 2.404.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Mei 4.537.000 balen tegen 4.558.000 balen op 1 April en 4.533.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Sao Paulo, waarvan het cijfer van 1 Mei 1927 nog niet bekend is, doch die op 15 April 1927 bedroegen 3.493.000 balen, op 1 April 1927 — 3.888.000 balen en op 1 Mei 1926 — 3.531.000 balen.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 74/- à 75/6 per cwt. en van dito Prime ongeveer 77/- à 78/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 66/- à 67/-.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Mei/Juni verscheping, 33 ct., Mandheling Robusta Mei verscheping, 37½ ct., alles per ½ KG., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De officieele loco-noteeringen bleven onveranderd 53 ct. per ½ KG. voor Superior Santos en 47 ct. voor Robusta.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt waren aan de ochtend-call als volgt:

	Santos-contract basis Good				Gemengd Contract basis Santos Good			
	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei	Sept.	Dec.	Mrt.

10 Mei	41	39 7/8	38 7/8	38	40 5/8	37 7/8	35 5/8	34 1/8
3 „	41	39 7/8	38 7/8	38	40	37 7/8	35	34
26 April	42 1/2	40 7/8	39 3/4	—	40 3/4	38 3/4	35 3/8	34 1/4
19 „	42 1/2	41	39 3/4	—	41 1/8	38 3/8	35 3/4	34 3/8

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Mei	Sept.	Dec.	Maart
9 Mei	\$ 13,54	\$ 11,81	\$ 11,45	\$ 11,24
2 „	„ 13,27	„ 11,70	„ 11,36	„ 11,10
25 April	„ 13,58	„ 12,—	„ 11,58	„ 11,35
18 „	„ 13,70	„ 11,97	„ 11,52	„ 11,28

Rotterdam, 10 Mei 1927.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7 ¹⁾	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4 ¹⁾	
9 Mei 1927	130.000	24.250	1.014.000	25.000	559/84
2 „ 1927	111.000	25.050	921.000	25.300	559/84
25 Apr. 1927	138.000	26.350	963.000	25.800	559/84
10 Mei 1926	159.000	26.550	1.350.000	26.500	79/82

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli
7 Mei 1927	39.000	3.025.000	171.000	8.172.000
8 Mei 1926	29.000	3.484.000	131.000	7.963.000

¹⁾ In Reis.

THEE.

De afgelopen week gaf een vaste stemming te zien op de theemarkt. De week opende in Londen voor de Britsch-Indische thee met prijzen, die dikwijls een ½ d. per lbs. hooger waren, en gaf voor de Ceylon-veiling ongeveer evenveel lagere prijzen te zien tengevolge van de mindere kwaliteit der aangeboden partijen, om vervolgens in het midden der week wederom hogere prijzen te zien te geven voor de Ned. Indische thee en op het einde te sluiten in een zeer vaste stemming met prijzen, die ½ tot 1 ½ d. per lbs. hooger waren.

Deze vaste stemming werd ten volle door Amsterdam overgenomen. De kooplust wakkerde aan en veel opgehouden partijen ex vorige veilingen konden met flinke verhoogde prijzen in de tweede hand overgaan.

De „Indian Tea Association“ deelt mede, dat de Britsch-Indische theeoogst gedurende April sterk is tegengevallen, terwijl in verschillende districten de vooruitzichten voor den oogst ongunstig zijn. Ook de gepubliceerde oogstcijfers van Java laten een belangrijke vermindering zien ten opzichte van de vorige maand en ook hier blijft het oogstcijfer niet onbelangrijk ten achter bij dat van verleden jaar.

! Amsterdam, 9 Mei.

RIJST.

Na geruimen tijd van uiterst stille markt begint thans rijst weer meer de aandacht te trekken, daar de berichten zoowel van Britsch-Indië als Amerika beter luiden. Britsch-Indië meldt een aanmerkelijk betere stemming, hoofdzakelijk daar Voor-Indië tot en met 4 Mei ruim 400.000 tons opnam, tegen 272.000 tons verleden jaar. De voor export beschikbare hoeveelheid van Saigon is met 100.000 tons verminderd, zoodat in het Oosten verkoopers den verderen loop der markt met vertrouwen tegemoet zien.

In Amerika staat de vaste stemming in verband met de Mississippi overstromingen, zoodat de druk, welke vandaar op de markt wordt uitgeoefend, wel spoedig zal ophouden.

De afzet van gepeld is echter nog niet evenredig verbeterd, voornamelijk door de concurrentie met Duitschland, vanwaar de laatste maanden zeer laag aanbod kwam.

De berichten van den Java-oogst zijn in het algemeen goed; zoowel Krawang Midden- als Oost-Java beloven een redelijk goeden oogst te geven, zoowel kwalitatief als kwantitatief.

STEENKOLEN.

Van de gevolgen van de kolenstaking in de „zachte“ kolenvelden van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bespeurt men in Europa nog hoegenaamd niets. De kolenmarkten aan deze zijde van den Atlantischen Oceaan hebben dan ook de uit vrees voor mogelijke gevolgen tot staan gekomen daling voortgezet. De prijzen zijn opnieuw aan het afbrokkelen. Vooral in Engeland en min of meer ook in Westfalen is er gebrek aan afzet. De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 11.—
Durham Ongezeefde	„ 11,50
Cardiff 2/3 Large, 1/3 Smalls	„ 14,75
Schotsche Gezeefde	„ 10.—
Yorkshire Gewasschen Doubles	„ 14,25
Westfaalsche Vetsfoder	„ 14.—
„ Vetsstukken	„ 16.—
„ Smeenoetjes	„ 15.—
„ Gasvlamforder	„ 14.—
„ Gietcokes	„ 16,50

alles per ton van 100 K.G. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Westfaalsche Bunkerkolien f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f. 10.90.

Markt kalm. 10 Mei 1927.

IJZER.

De in ons vorig overzicht uitgesproken verwachting, dat een prijsverlaging van kooks in Engeland niet zonder invloed zou blijven op de ruwijzermarkt, is in vervulling gegaan. Nadat gedurende de laatste weken de noteering voor Cleveland-ijzer reeds een nominaal karakter droeg en bijv. voor no. 3 zaken beneden 80 sh. werden gedaan, heeft een kleine verlaging der kooksprijzen onmiddellijk een verlaging der ruwijzerprijzen ten gevolge gehad en Cleveland no. 3 noteert thans 75 sh.

In België vertoont de markt nog hetzelfde beeld, een gereserveerde houding der koopers en dientengevolge dalende prijzen. Het Fransch-Belgisch-Luxemburgsch prijscarstel voor gieterij-ijzer heeft besloten van verdere officieele prijsnoteering af te zien.

Zoowel in Frankrijk als in Duitsland werd voor Mei geen verandering in de prijzen gebracht.

	Noteering in de week van		
	25 A./1 M. 1927	2/8 Mei 1927	3/9 Mei. 1926
Ruwijzer.			
<i>f.o.b. Middlesborough</i>	Sh.	Sh.	
Cleveland Foundry no. 1	82/6	77/6	geen noteering,
" " " 3	80/-	75/-	staking.
" " " 4	79/-	74/-	
Hematite East Coast mixed numbers	82/6	82/-	
<i>Wagon départ Longuy (Lotharingen)</i>	Frs.	Frs.	Frs.
Moulage P. L. no. 3 ...	500,—	500,—	420,—
Semi-phosphoreuse	535,—	535,—	457,50
<i>ab Werk Rheinl.-Westfalen</i>	Mk.	Mk.	Mk.
Giessereiroheisen no. 1	88.—	88.—	88.—
" " " 3	86.—	86.—	86.—
Hämatit.....	93.50	93.50	93.50
<i>f.o.b. Antwerpen</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Gieterij ruwijzer no. 3..	65-67	65-66	66/-
Walsproducten.			
<i>f.o.b. Antwerpen (vrijbl.)</i>	Sh.	Sh.	Sh.
Stafijzer	93-94	92-92/6	96-97
Plaatijzer 5 mM.....	118	118	100-101
" " 3	125	124-124/6	110-111/6

METALEN.

Loco-Noteeringen te Londen:

Data	Koper Standard	Koper Electrolytisch	Tin	Lood	Zink
9 Mei 1927...	55.7/6	61.15/-	299.2/6	25.12/6	29.12/6
2 " 1927...	54.12/6	61.5/-	298.17/6	25.17/6	29.7/6
25 Apr. 1927...	54.15/-	62.-/-	294.2/6	25.10/-	29.2/6
19 " 1927...	55.15/-	61.10/-	306.2/6	26.17/6	30.2/6
10 Mei 1926..	56.10/-	64.10/-	289.17/6	27.7/6	31.17/6
20 Juli 1914..	61.-/-	6	145.15/-	19.-/-	21.10/-

VRACHTENMARKT.

De Noord-Amerikaansche graanvrachtenmarkt was levendig, speciaal van de St. Lawrence. Het totaal aantal bevrachtingen van Montreal bedraagt ongeveer 36 booten, en de vrachten waren voor alle posities vast. Voor Mei vertoonden de vrachten zelfs eenige neiging tot stijgen. Naar Antwerpen/Rotterdam werd tot 18½ cents per 100 lbs. zwaar graan betaald, optie Hamburg 19½ cents met 28 en 31 Mei cancelling. Hamburg direct betaalde met cancelling 15 Mei 21 cents. Naar de Middellandsche Zee werd niet veel gedaan. Met 20 Mei cancelling is 23½ cents gedaan basis één loshaven, zwaar graan. Van de Northern Range werd een handige boot bevracht naar Denemarken (3 havens) tegen 22 cents per Mei/Juni. De Golf van Mexico was iets levendiger en voor een Juliboot werd naar U.K. 3/10½ per qtr. gedaan, terwijl voor een boot in dezelfde positie naar Rotterdam direct 18 cents per 100 lbs. zwaar graan is betaald.

De f.o.b. en c.i.f. prijzen voor suiker van West-Indië zijn, volgens berichten, van dien aard, dat de bevrachters geen aanleiding gevonden hebben met de andere Amerikaansche markten te concurreeren voor tonnage. Er werd dan ook de

afgelopen week slechts weinig bevracht; voor een 7000 tonner per 5/15 Mei van Cuba naar Londen, Liverpool, Greenock werd 22/- betaald, optie Marseille of Genua 23/6. Naar U.K./Continent is van Cuba een 5000 tonner gedaan tegen 22/- per Mei/begin Juni.

Daar van de North Pacific overvloedig veel tonnage wordt aangeboden, zijn bevrachters er in geslaagd tonnage te krijgen tegen de lage vracht van 31/- naar U.K./Continent van Vancouver. De markt is overigens zeer kalm. Voor nieuwe oogst belading werden een September en een Augustus boot bevracht tegen 35/-.

De markt van de La Plata bleef levendig en zoowel de vraag als de vrachten bleven vast. Meer dan 30 booten werden gedurende de afgelopen week bevracht en voor Mei werd van boven La Plata-havens naar U.K./Continent 30/- betaald. Juni betaalde 23/-, Juli 26/-. Van Bahia Blanca werden groote booten bevracht tegen 28/- voor Mei en 27/6 voor Juni.

De salpetervrachtenmarkt bleef lusteloos. Voor wilde booten waren bevrachters gedwongen in de vrachten te concurreeren met de La Plata en Noord-Amerika, met het gevolg, dat voor een 7500 tonner per Juni naar Bordeaux/Hamburg range 32/6 werd betaald, opties Middellandsche Zee en Alexandrië tegen evenredige vrachten. Ofschoon de lijnbooten over het algemeen terughoudend zijn, daar zij voor een flink gedeelte reeds gedekt zijn tot het einde van dit jaar, werden 3000 tons Juli- en 3000 tons Augustusruimte bevracht naar Duinkerken/Hamburg range tegen 29/-, alsook 2000 tons gedurende ieder van de maanden Oct./Nov./Dec. naar dezelfde range tegen 30/- netto.

Over het algemeen bleven de Oostelijke afdelingen lusteloos, doch er was een flinke vraag naar ruimte voor Soya-boonen van Wladiwostock, terwijl ook van Australië iets meer omging. Per Juni/Juli is van Wladiwostock een boot bevracht tegen 31/3 basis Rotterdam/Hamburg, optie Scandinavië 32/6, terwijl ook in ruimte flink wat omging. Per Juli/Augustus werd tot 28/9 betaald naar Rotterdam of Hamburg. Van Australië werd een flink aantal booten bevracht. Van Zuid-Australië en Sydney werd voor Mei/Juni naar de Middellandsche Zee/U.K./Continent 36/3 tot 37/6 gedaan.

De Zwarte Zee bleef onveranderd. De bevrachting van den Donau was echter levendiger tegen iets hoogere vrachten. Naar het Continent werd tot 17/- betaald voor handige booten.

De ertsvrachten van de Middellandsche Zee bleven onveranderd op het lage peil, doch er werd niettemin flink bevracht. Er werd o.m. betaald: Bizerta/Middlesbrough 7/3, Algiers/Rotterdam 4/7½, Melilla/Rotterdam 5/3, Les Falaises/Rotterdam 5/3, Valencia/Newport River 6/9. Fosfaat betaalde van Sfax naar Stettin 8/6 en Bona/Belfast 8/6.

De vrachten van de Golf van Biscaye zijn zwakker geworden en de vraag is weggevallen. Bilbao/Rotterdam betaalde 5/9 en Cardiff 6/6.

De uitgaande kolenvrachten van Engeland zijn vast gebleven, niettegenstaande er eenige vermindering in de vraag naar tonnage was te constateeren. Van Zuid-Wales werd gedaan: Rouaan 3/7½, Marseille 11/3, Constantinopel 14/6, Port Said 13/6, Buenos Aires 13/-, Montreal 7/- en van de Oostkust: Sundsvall 5/9, Memel 5/-, Antwerpen 3/-, Constantinopel 13/6, Buenos Aires 13/3.

De houtvrachtenmarkt van Zweden, Finland en Rusland is vast gestemd. Voor prompte verscheping zijn slechts weinig ladingen aan de markt en deze worden dan ook tegen betrekkelijk lage vrachten ondergebracht. Voor de latere posities, zoals Juni en Juli zijn de reeders echter vast gestemd en zijn bevrachters nu nog niet bereid de gevorderde vrachten te betalen. Van Archangel werd een 1000 stds. boot bevracht naar Amsterdam tegen 58/6 voor een lading D.B.B. per 15 Juni, terwijl een 615 stds. boot voor dezelfde positie bevracht is van Wiborg naar Londen tegen 43/6, welke vracht ook betaald is van Kotka naar Londen voor een boot van gelijke grootte in dezelfde positie.

RIJNVAART.

Week van 1 Mei t/m. 7 Mei 1927.

De levendige aanvoeren van erts namen in de afgelopen week geleidelijk af. De vraag naar scheepsruimte verminderde, terwijl de aanbieding van leege ruimte toenam.

De ertsvracht, die in het begin der week f 0,55—0,65 met resp. ¼ en ½ lostijd bedroeg, liep successievelijk tot f 0,45/0,55 met ¼ en ½ lostijd terug. Naar den Bovenrijn was matig vraag. Ruimte, hoewel beperkt, bleef voldoende beschikbaar. De vracht voor ruwe producten varieerde tusschen f 0,75/0,85 met ¼ en f 0,85/0,95 met ½ lostijd. Het sleeploon werd genoteerd volgens het 30/32½ cts. tarief. De waterstand bleef gunstig.